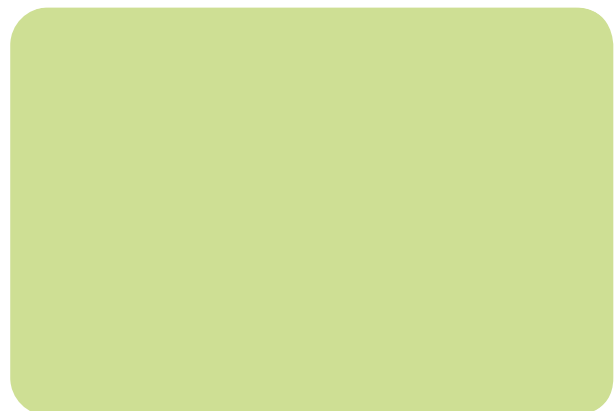
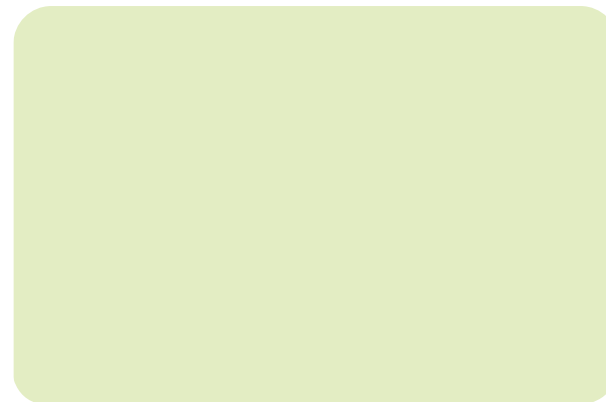
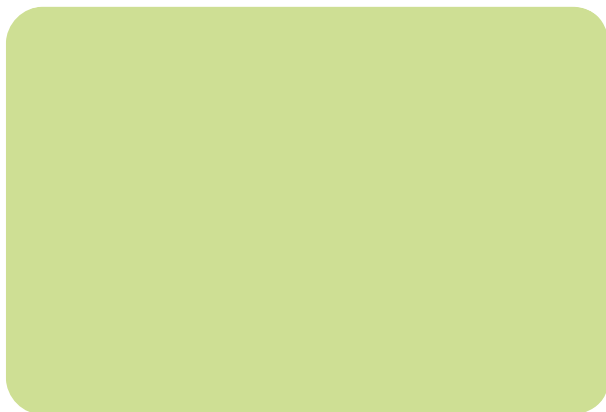

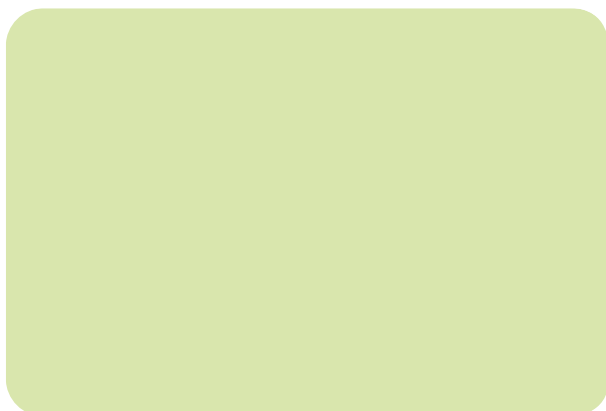

Działaj Lokalnie

o programie **02**
rozmowa z organizatorami **06**
dziewięć przykładowych projektów **12**
krótkie opisy wszystkich projektów **48**
informacje o organizatorach **63**

*Działać lokalnie to zrobić coś dla ludzi,
ale przede wszystkim z ludźmi.*

Jolanta Gliwińska, nauczycielka w gimnazjum w Kluczach

Działać lokalnie

„Działaj Lokalnie” to program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowany od 2000 roku przez Akademię Rozwoju Filantropii. Na drodze konkursu grantowego już po raz trzeci wsparliśmy wiele ciekawych i potrzebnych inicjatyw z całej Polski.

Poprzez realizację tego programu pomagamy w budowaniu **aktywnych społeczności lokalnych**, w których mieszkańcy wspólnie definiują własne problemy i starają się im zaradzić bądź łagodzić ich skutki.

„Działaj Lokalnie” wspiera bardzo **różnorodne przedsięwzięcia**. Wychodzimy z założenia, że każda społeczność jest inna: inni są ludzie, zasoby lokalne, tradycje i doświadczenia. Mieszkańcy poszczególnych miejscowości odmiennie definiują swoje problemy i potrzeby, wybierają różne metody działania. Program ten umożliwia realizację tych projektów, które w danej społeczności są naprawdę potrzebne. Finansujemy zarówno projekty kulturalno-edukacyjne, jak i te nastawione na podtrzymywanie tradycji, ochronę środowiska, a także promujące turystykę i przedsiębiorczość. Wspólnym mianownikiem wspieranych przez nas inicjatyw jest zawsze **lokalna aktywność**.

Łatwiej buduje się małą ojczyznę w niewielkich miejscowościach, bo ludzie mają poczucie, że pracują dla siebie.

Małgorzata Węgrzyn, wójt gminy Klucze

Małe społeczności

Dotychczas w ramach programu „Działaj Lokalnie” dofinansowaliśmy **355 projektów** na łączną kwotę **4 570 000 złotych**.

I edycja

Realizacja 69 projektów trwała od stycznia do czerwca 2001 r. Łączna suma przekazanych dotacji wyniosła około 1 150 000 złotych.

II edycja

Realizacja 99 projektów trwała od września 2002 r. do lutego 2003 r. Łączna suma przekazanych dotacji wyniosła około 1 050 000 złotych.

III edycja

Realizacja 187 projektów trwała od stycznia do maja 2004 r. Łączna suma przekazanych dotacji wyniosła ponad 2 370 000 złotych.

*Wszelkie działania potrzebują ludzi,
dlatego zbieramy się razem.*

Marek Wąsik, Stowarzyszenie „Nasza Wieś”, Frąckzi

Razem

W trzeciej edycji programu „Działaj Lokalnie” skoncentrowaliśmy się na **małych społecznościach**. O dotacje mogły ubiegać się fundacje i stowarzyszenia oraz ich oddziały posiadające osobowość prawną, mające siedziby w miejscowościach liczących nie więcej niż **20 000 mieszkańców**.

Dotacje do wysokości **15 000 zł** przyznaliśmy na realizację przedsięwzięć w trzech szeroko rozumianych dziedzinach: **oświata i edukacja, sprawy społeczne oraz kultura**. Uznaliśmy, że wszyscy grantobiorcy powinni **zaangażować środki własne** - minimum 25% wartości całego przedsięwzięcia - w postaci wkładu finansowego, rzeczowego lub w formie usług. Chcieliśmy w ten sposób pobudzić organizacje do rozpoznawania lokalnych zasobów i korzystania z różnych dostępnych źródeł finansowania. Realizacja projektów trwała **pięć miesięcy** – od stycznia do maja 2004 r.

Otrzymaliśmy **560 wniosków** zgłoszonych przez organizacje z całej Polski.

Kierując się ocenami Komisji Konkursowej Programu przyznaliśmy **187 dotacji** na realizację takich przedsięwzięć, które:

- były dobrze **zaplanowane** i opisane
- wynikały z **potrzeb** danej społeczności
- pobudzały **aktywność mieszkańców** i integrowały ich we wspólnych działaniach
- angażowały w realizację projektu **licznych partnerów**: władze samorządowe, przedsiębiorców, organizacje społeczne, media
- najpełniej wykorzystywały w swoich przedsięwzięciach **zasoby lokalne** (naturalne, ludzkie, kulturowe, fizyczne, finansowe)
- pomysłowo i **innowacyjnie** podchodziły do rozwiązywania problemu
- prowadziły do konkretnej, **trwałej zmiany** w środowisku lokalnym

Promocja programu „Działaj Lokalnie”

Przeprowadzona została szeroka kampania informacyjna zachęcająca organizacje z małych miejscowości do udziału w konkursie grantowym:

- program objęty został patronatem TVP 3 (opracowanie i emisja dwóch spotów telewizyjnych, wywiady z organizatorami programu)
- TVP 2 przygotowała i wyemitowała krótki film dokumentalny prezentujący najciekawsze inicjatywy zrealizowane w poprzednich edycjach programu
- spoty radiowe emitowane były na antenie blisko 50 lokalnych rozgłośni radiowych
- zamieszczone zostało ogłoszenie o programie w dwutygodniku adresowanym do samorządu terytorialnego „Wspólnota”
- dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem „Gazety Lokalne” informacja o programie ukazała się w prasie lokalnej
- informacje o programie razem z formularzami wniosków aplikacyjnych rozesłane zostały do 552 organizacji pozarządowych z całej Polski oraz do 564 urzędów gmin
- program promowany był także w internecie na stronach: www.pafw.pl, www.ngo.pl, www.filantropia.org.pl

Działania podjęte w ramach dofinansowanych projektów promowane były przede wszystkim w mediach lokalnych, ukazały się liczne ogłoszenia, artykuły i reportaże prasowe, powstawały audycje radiowe i telewizyjne.

Mieszkańcy zawsze są troszkę ostrożni. Najpierw musi się znaleźć ktoś, kto zachęci, pociągnie, podpowie. Dopiero później się otwierają, wychodzą z domów, biorą udział w imprezach. Cały czas trzeba nad tym pracować.

Elżbieta Jaworska, dyrektorka gimnazjum w Kluczach

Mieszkańcy

Lokalny partner to każdy człowiek, do którego się zwrócimy.

Jolanta Gliwińska, nauczycielka w gimnazjum w Kluczach

Partner

Zanim znajdzie się szansa dla całej wsi, to musi być jakaś szansa dla pojedynczych ludzi. I od tego trzeba zacząć.

Monika Maciejkowicz, Stowarzyszenie „Tratwa”, animatorka prowadząca zajęcia teatralne we Frąckach

Szansa

„Jeśli chcesz działać lokalnie,
spróbuj przez chwilę
skoncentrować się na swojej
społeczności, na tym
co jest dookoła ciebie.
Nie myśl, że na drugim
brzegu rzeki trawa jest zawsze
bardziej zielona.
Zacznij działać zamiast narzekać...”

o działaniach lokalnych opowiadają

Anna Wojakowska-Skiba
Dyrektor Programowy
Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

Paweł Łukasiak
Prezes Zarządu
Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce

- Czym program „Działaj Lokalnie” różni się od innych programów grantowych adresowanych do organizacji pozarządowych?

{Anna Wojakowska-Skiba} Program wyróżnia się tym, że jest skierowany do małych społeczności. Małych, to znaczy do 20 000 mieszkańców. Choć warto wspomnieć, że jak zaczęliśmy w 2000 roku realizację pierwszej edycji tego programu, to o dotacje mogły ubiegać się także organizacje działające w większych ośrodkach. Jednak z każdą kolejną edycją coraz wyraźniej stawialiśmy na mniejsze społeczności.

{Paweł Łukasiak} Idea tego programu, jego lokalność przejawia się nie tylko w tym, że do społeczności trafia dotacja, pieniądze, które można wydać. Program uruchamia bardzo złożony proces, który dotyczy całej społeczności. Ludzie, którzy chcą coś zrobić lokalnie, muszą przejść wiele etapów: najpierw starają się poznać swoją społeczność, tworzą koncepcję projektu, następnie składają wniosek i biorą udział w konkursie. Jeżeli wygrają, muszą na nowo przyjrzeć się temu przedsięwzięciu. Realizując zaplanowane działania, przechodzą przez cały proces tworzenia się grupy, wyłaniania liderów.

{Anna Wojakowska-Skiba} Warto tutaj dodać pewną uwagę – jako organizatorzy programu spotykamy się z opinią krytyczną, że program jest adresowany tylko do społeczności poniżej 20 000 mieszkańców.

Padła wtedy pytanie: co z innymi obszarami, które również wymagają wsparcia, na przykład zabiedzone dzielnice w dużych miastach. Rozumiejąc, że większym miejscowościom także potrzebna jest pomoc, w tym programie świadomie koncentrujemy się na małych społecznościach, w których mogą zajść wszystkie te procesy, o których mówił Paweł. Dzielnica w dużym mieście stanowi inną grupę docelową działań niż wieś czy małe miasteczko. Tam po prostu wszystko działa inaczej.

{Paweł Łukasiak} Dla mnie sam program, jeśli chodzi o jego innowacyjność, jest od samego początku trochę inny niż tradycyjne programy grantowe. Sama struktura wniosku aplikacyjnego jest odmienna. W formularzu tym pytamy liderów, którzy zgłaszają konkretne projekty, dlaczego chcą zająć się tym tematem, jakie mają indywidualne doświadczenia na tym polu. Są także pytania o partnerów. Już na etapie konstruowania wniosku organizacje muszą ich bardzo precyzyjnie wymienić i określić wkład, jaki wniosą do projektu. We wniosku jest także szereg pytań, które wymagają pewnej kreatywności, pomysłowości. Na przykład organizacje są proszone o przygotowanie ogłoszenia o planowanym projekcie adresowanego do mieszkańców. Organizacje muszą nie tylko przedstawić analizę potrzeb i propozycje rozwiązania danego problemu, ale także powinny opisać rezultaty, to, co zostanie

w społeczności. Muszą mieć wizję przyszłości, tego, co może wydarzyć się po zakończeniu realizacji projektu.

{Anna Wojakowska-Skiba} Prostsze procedury aplikacyjne sprawiają, że spotykamy się z organizacjami, które potrzebują naprawdę dużego wsparcia. Ich członkowie mają pomysły na to, jak rozwiązać lokalny problem, ale w jakiś zadziwiający sposób oferta organizacji wspierających, rozwijanych przecież w Polsce od kilku lat, do nich nie dociera. Oni nie byli na szkoleniach, ani z pisania projektu, ani z jego rozliczania. Wiele organizacji, z którymi się zetknęliśmy, nie ma poczucia, że jest w ogóle jakimś trzecim sektorem.

- Program „Działaj Lokalnie” oferuje organizacjom przede wszystkim wsparcie finansowe w postaci dotacji. Czy jakieś inne formy pomocy są dostępne dla uczestników programu?

{Paweł Łukasiak} W przypadku tego programu możemy mówić o dwóch rodzajach pozafinansowej pomocy. Po pierwsze – procedura „Działaj Lokalnie” jest bardzo precyzyjnie przygotowana pod kątem małych społeczności. Sama konstrukcja wniosku aplikacyjnego, sprawozdań końcowych i okresowych ma walor edukacyjny, przygotowuje organizację do udziału w innych programach. Po drugie – system monitoringu

finansowego i programowego daje organizacjom szansę nabycia nowych umiejętności. Monitoring rezultatów działań, który jest formą samoewaluacji, samooceny, wprowadza do organizacji procesy typowe dla instytucji uczącej się.

- Organizacje, które po otrzymaniu dotacji realizują swoje projekty, spotykają się z różnymi problemami i zwracają się z nimi do Akademii. W rozwiązaniu jakich konkretnie problemów Akademia może pomóc organizacjom?

{Anna Wojakowska-Skiba} Problem polega na tym, że przy dotychczasowej formule programu nie możemy pomóc we wszystkim, w czym te organizacje naprawdę pomocy potrzebują. Kiedy mamy do czynienia prawie z 200 projektami, to możemy pomóc tylko w tym, żeby te organizacje zrealizowały i rozliczyły swoje projekty. Nie jesteśmy w stanie uczestniczyć w zbieraniu dodatkowych środków na te przedsięwzięcia ani wesprzeć ich w sytuacji, gdy pojawiają się problemy z lokalnym liderem czy partnerami. Obecnie pracujemy nad tym, żeby w kolejnych edycjach to zmienić, to znaczy, chcemy od takiej czysto technicznej pomocy ewoluować w stronę bardziej kompleksowego wsparcia, które pozwoli ludziom osiągnąć jakościową zmianę społeczną, a nie tylko zrealizować ten czy inny projekt.

- Projekty dofinansowane w ramach programu „Działaj Lokalnie” trwają tylko pięć miesięcy. Co ma szansę pozostać w społecznościach po zakończeniu ich realizacji?

{Paweł Łukasiak} Formuła tego programu wymusza współpracę z mediami, powołanie lokalnej koalicji, otwartość na własną społeczność, a także indywidualne zaangażowanie. Podejście takie w wielu miejscowościach jest czymś nowym i niezwykłym. Dlatego widać zmiany w tych społecznościach, pomimo że programy mają niewielkie budżety i trwają zaledwie pięć miesięcy. Wartości wniesione przez projekty pozostają. Ogromne znaczenie ma też to, że współpracujemy z organizacjami w sposób bardzo otwarty. Na początku tej edycji programu zorganizowaliśmy spotkanie dla wszystkich grantobiorców. Powiedzieliśmy im wtedy, że jesteśmy do ich dyspozycji po to, by pomóc im jak najlepiej zrealizować projekty. Organizacje wzięły to na poważnie. Było bardzo wiele telefonów, e-maili, zaproszeń i spotkań. I bardzo dobrze, że ci ludzie potraktowali nas w sposób partnerski, nie bali się zadawać pytań. Co prawda był taki moment, kiedy ugięliśmy się pod nawalem tych telefonów, wniosków. Jednak dzięki temu organizacje miały poczucie, że jako organizatorzy programu jesteśmy blisko nich, a współpraca nad kształtem tych projektów jest czymś realnym.

- Na jakie przedsięwzięcia można było dostać dotacje w ramach tej edycji programu?

{Paweł Łukasiak} Komisja miała problem, bo wniosków było bardzo dużo, aż 560.

{Anna Wojakowska-Skiba} Projekty można było składać w trzech kategoriach: sprawy społeczne, oświata i edukacja oraz kultura. I w te trzy kategorie organizacje wpisały się ze swoimi pomysłami.

- Na co zwracała uwagę komisja, która wyłoniła te 187 projektów?

{Paweł Łukasiak} Oprócz bardzo precyzyjnych, mierzalnych kryteriów liczyła się jasność samego pomysłu. Często pomysł był nawet ciekawy, ale trudno było zrozumieć, na czym właściwie polega. Bardzo wiele ciekawych projektów nie ma szansy uzyskania wsparcia finansowego ze względu na nadmiar emocji, opisywanie rzeczy mniej ważnych i zatarcie głównej idei pomysłu. Myślę, że to jest najważniejsza rzecz. Druga to adekwatność budżetu do zaplanowanych działań, zaangażowanie partnerów i samej organizacji.

{Anna Wojakowska-Skiba} Zwracaliśmy także uwagę na to, co motywuje lidera, żeby zająć się właśnie tym tematem, i w ogóle czy lidera cokolwiek motywuje. Czy ma on już jakieś doświadczenia, osiągnięcia na tym polu.

- Tematyka projektów realizowanych w ramach programu „Działaj Lokalnie” jest bardzo szeroka. Dotacje mogą uzyskać projekty młodzieżowe, edukacyjne, nastawione na przeciwdziałanie bezrobociu, projekty czysto kulturalne. Skąd bierze się taka różnorodność?

{Anna Wojakowska-Skiba} Różnorodność jest atutem tego programu. Pozwalamy ludziom składać wnioski na takie działania, jakie chcą zrealizować, jakie są potrzebne w ich społecznościach.

{Paweł Łukasiak} Wiele programów ogranicza zasięg tematyczny do jednego, hasła np.: zbudujmy boisko w każdej wiosce. A przecież tak wiele czynników wpływa na kształt i charakter podejmowanych działań. Po pierwsze – przestrzeń. Inaczej organizuje się projekty w miejscowości górskiej, inaczej na terenie popegeerowskim, inaczej na wsi, inaczej w miasteczku. Po drugie – ważni są ludzie, którzy mają różne doświadczenia, postawy, umiejętności. Na kształt projektów wpływa także tradycja, kultura lokalna, specyfika problemów społecznych. W każdej społeczności pojawiają się napięcia, każda społeczność staje w obliczu jakiegoś ważnego tylko dla niej wydarzenia.

{Anna Wojakowska-Skiba} Rzeczywiście bardzo często w różnych miejscowościach ludzie muszą mierzyć się z odmiennymi problemami. Czasem zdarza się jednak,

że problem w wielu społecznościach jest dokładnie taki sam. Różne są natomiast sposoby, jak go rozwiązać.

- Najciekawsze projekty zrealizowane w ramach „Działaj Lokalnie” są później promowane. Powstają publikacje, filmy, artykuły w prasie, reportaże radiowe. Dlaczego tak duży nacisk w tym programie położony został na promocję realizowanych lokalnie przedsięwzięć?

{Anna Wojakowska-Skiba} Promowanie ciekawych projektów służy przede wszystkim inspiracji. Często okazuje się, że w społeczności są zasoby pozwalające rozwiązać dany problem, ale brakuje ludzi, którzy umieliby wpaść na jakiś pomysł. Czasem beczyność i brak perspektyw potrafi tak ludzi przytłoczyć, że trudno im się zebrać i zainicjować jakieś działanie. W takiej sytuacji szansą na aktywność może być skorzystanie z doświadczeń innych, zaadaptowanie ich do lokalnych warunków, zbudowanie na tym czegoś wartościowego. Pokazywanie ciekawych projektów, których realizacja się udała, jest w stanie dać ludziom nadzieję, przekonać ich, że można coś zmienić, bo inni w takiej samej sytuacji poradzili sobie.

{Paweł Łukasiak} Zainteresowanie mediów tymi społecznymi działaniami jest dla nas ważne jeszcze z jednego powodu. Wszyscy jesteśmy nieustannie odbiorcami bardzo silnego negatywnego przekazu,

że ten coś ukradł, tamten zdefraudował, tutaj znowu coś się rozpadło. W ten sposób każde zdarzenie medialne, które niesie ze sobą pozytywne przesłanie, jest szansą na to, żeby ktoś ze społeczności wpadł na inny pomysł niż spakowanie walizki i wyjazd do Irlandii czy Anglii, aby szukać tam pomysłów na resztę życia.

- W tym roku program „Działaj Lokalnie” został wzbogacony o nowy element – konkurs „Opowiedz”. Organizacje za pomocą fotografii, filmu albo strony internetowej miały opowiedzieć o tym, co w ich miejscowościach się wydarzyło dzięki realizacji projektu. Czemu ten konkurs miał tak naprawdę służyć?

{Paweł Łukasiak} W trakcie realizacji dwóch poprzednich edycji programu „Działaj Lokalnie” natknęliśmy się na ogromny problem z opisywaniem, promowaniem zrealizowanych projektów. Brakowało zdjęć, anegdotek, spontanicznych komentarzy. Wynikało to z dość schematycznego systemu sprawozdawczości. Jeżdżąc po kraju, odwiedzając organizacje, które otrzymały od nas dotacje, spotykaliśmy wspaniałych ludzi, z wielkim zaangażowaniem opowiadających o swoich działaniach. Zdaliśmy sobie wtedy sprawę, że nam byłoby trudno te opowieści powtórzyć. Pomyśleliśmy, że najlepiej o tych projektach opowiedzą ci, którzy je realizowali.

{Anna Wojakowska-Skiba} Media niezbyt chętnie piszą o tych wspaniałych rzeczach, które robią organizacje pozarządowe, bo lepiej się sprzedają negatywne tematy. A kiedy uda się w końcu nakłonić dziennikarzy do przedstawienia działań organizacji, to zdarza się, że osoby działające nie potrafią opowiedzieć o sobie w sposób interesujący, barwny. Z reguły wypada to strasznie nudno. Mnie w tym konkursie podoba się głównie to, że proponuje on trzy atrakcyjne metody do wykorzystania przez media i innych ludzi.

Ci, których zainteresuje dany projekt, będą mogli wejść na stronę internetową, obejrzeć film albo zdjęcia. Konkurs uczy promowania swoich działań. Chcemy, aby organizacje zrozumiały, że same muszą mówić o własnych sukcesach. Bo to rzeczywiście tak jest, że jak się same nie wypromują, to nikt się nimi nie zainteresuje. Konkurs „Opowiedz” w sposób praktyczny pokazuje, jak się promować, jak w sposób ciekawy opowiadać o realizowanych działaniach. Tak jak w każdym konkursie, jest tutaj dreszczyk rywalizacji, ale można też zobaczyć, co zrobili inni, kto został doceniony.

- Czy organizacje mogą liczyć na kolejną edycję programu „Działaj Lokalnie”?

{Anna Wojakowska-Skiba} Pracujemy teraz nad czwartą edycją programu. Za każdym razem staramy się go ulepszyć, aczkolwiek zawsze pracujemy

w bardzo dużym tempie, bo zależy nam także na tym, żeby konkursy grantowe były ogłaszane systematycznie. Mamy nadzieję, że tym razem uda nam się jeszcze bardziej zbliżyć oferowane przez nas wsparcie do potrzeb grantobiorców. Głównie na tym koncentrujemy się w naszych pracach nad kolejną edycją. Chcemy zatem pomóc organizacjom, aby ich działania przynosiły jak największy pożytek lokalnym społecznościom.

- Na zakończenie naszej rozmowy, nadszedł czas na zadanie bardziej osobistego pytania. Czy praca przy tym programie przynosi Wam satysfakcję?

{Anna Wojakowska-Skiba} Po tych wszystkich bardzo trudnych dyskusjach dotyczących zmian, jakie chcielibyśmy wprowadzić do programu, następuje moment, kiedy możemy obserwować rzeczywiste efekty naszych decyzji. To motywuje do dalszej pracy. Ja nie mam absolutnie poczucia znudzenia tą tematyką czy rutyny, ponieważ za każdym razem robimy krok do przodu.

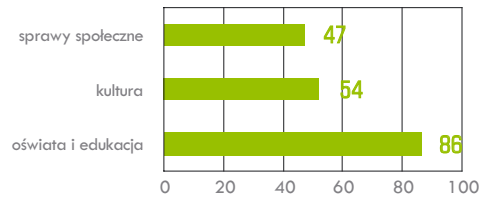
{Paweł Łukasiak} Program ten rodzi bardzo wiele pomysłów, przywraca wiarę w to, że można ten świat zmieniać. Dla mnie bardzo ważne jest też to, że stwarza on możliwość wielu młodym osobom pracującym w Akademii lub współpracującym z naszą organizacją zdobywania cennych doświadczeń. Osoby te na początku swojej kariery zawodowej mogą

poznać świat pozytywnych wartości, jakie niesie ten program. Chciałbym podziękować wszystkim osobom, które z taką energią zaangażowały się w pracę przy „Działaj Lokalnie”.

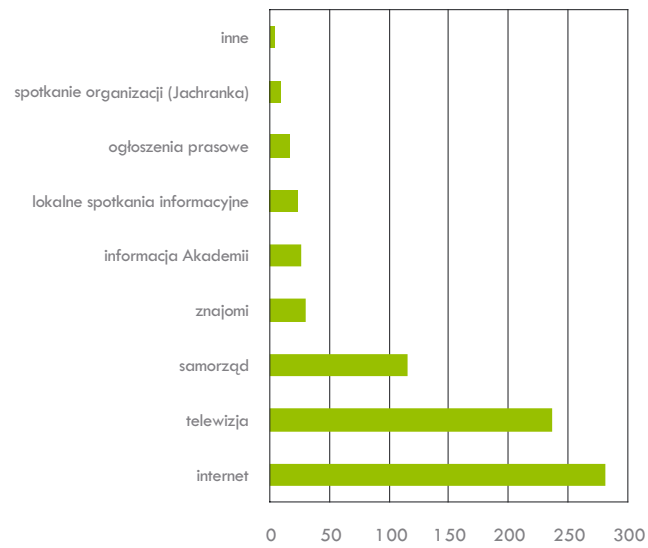
{Anna Wojakowska-Skiba} Jeszcze przyszła mi do głowy jedna myśl. Ten program pokazuje, że można walczyć z bezradnością, dostrzec jakiś promyk światła nawet w takich miejscach, gdzie, wydawałoby się, żadne działania się nie powiodą. To jest bardzo dobre i krzepiące uczucie.

rozmawiały: Anna Iwińska i Beata Tokarz

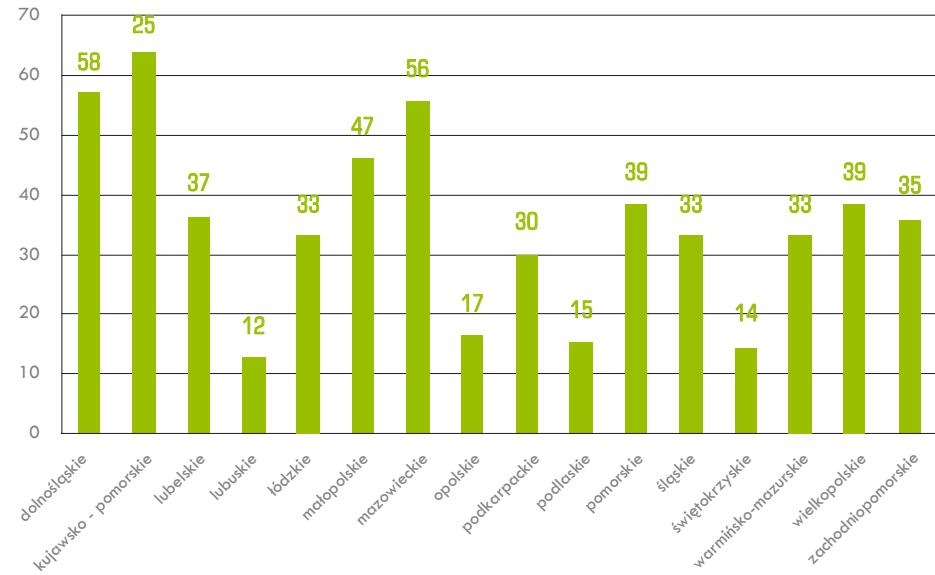
■ **kategorie** dofinansowanych projektów

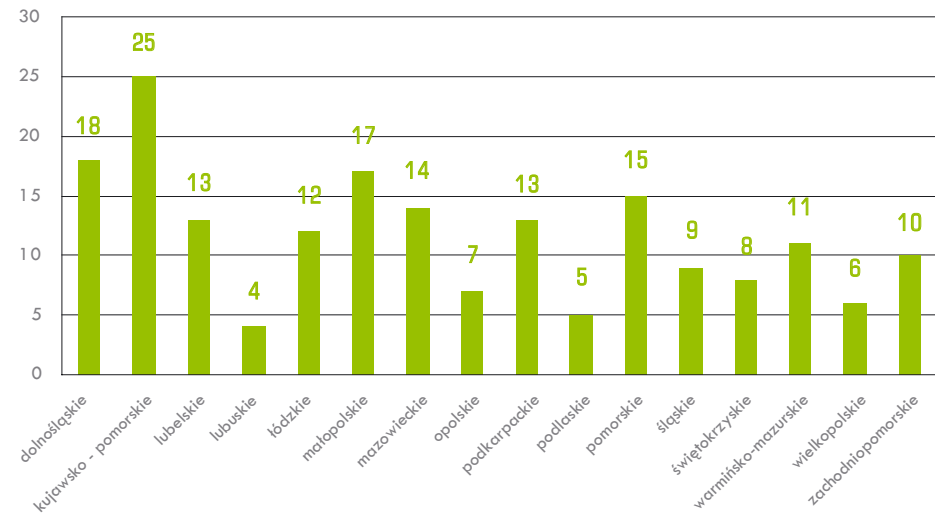
■ **źródła** wiedzy o programie

■ **liczba** wniosków wg województw

■ **liczba** grantów wg województw

Opisanie wszystkich 187
przedsięwzięć zrealizowanych
w ramach programu „Działaj Lokalnie”
zajęłoby wiele miejsca.
Aby oddać charakter
projektów, postanowiliśmy
zaprezentować w tej książce
9 przykładowych inicjatyw
zrealizowanych w tej edycji programu.

Stowarzyszenie „Nasza Wieś”

Plantacja

odpoczynek po warsztatach /1
frączkowski muzykanci /2
dzieciaki przed wejściem do szkoły /3
malowanie pisanek /4

Frączki

to niewielka warmińska wioska oddalona od Olsztyna o 25 km. Liczy niespełna 270 mieszkańców, w większości jest to ludność napływowa o bardzo różnorodnych korzeniach i tradycjach.

Stowarzyszenie „Nasza Wieś” jest jedyną organizacją pozarządową działającą we Frączkach. Powstała w 2001 roku z inicjatywy małżeństwa **Alicji i Marka Wąsik**, którzy przenieśli się na wieś z Olsztyna.

Jak się tu przeprowadziliśmy, to nie było takiej rzeczy, za którą można by pójść, że coś się dzieje, a my dołączamy i to rozwijamy - wspomina Pani Alicja, prezes stowarzyszenia.

We Frączkach potrzeb było całe mnóstwo, a niewiele się działo, stąd pojawiła się myśl o stowarzyszeniu. *Mieszkańcy początkowo nie wierzyli, że coś z tego wyjdzie, był taki moment wzajemnego przyglądania się sobie, powtarzania, że nic się we Frączkach nie uda, że tutaj już niejedni próbowali* - podkreśla Pan Marek. Stowarzyszenie powstało głównie z myślą o dzieciakach, ale bardzo szybko i w sposób naturalny rozszerzyło swoje działania na całą wiejską społeczność.

Odkrywanie, pielęgnowanie, rozwijanie talentów

W małych wiejskich społecznościach odkrywanie i rozwijanie własnych uzdolnień jest trudne. Talenty drzemą, czekają na odpowiedni moment, sprzyjające okoliczności, które nie zawsze się pojawiają. Zajęcia w szkole to za mało. Dzieciom trzeba poświęcić znacznie więcej czasu i uwagi. Projekt „Plantacja” umożliwił młodym ludziom z Frączek udział w różnorodnych zajęciach, zachęcił ich w ten sposób do poszukiwania własnych dróg rozwoju.

Szukanie własnych korzeni

Większość podjętych w ramach projektu działań skupiła się w budynku szkoły we Frączkach. Cykl zajęć został tak pomyślany, aby rozwijać zdolności twórcze młodych ludzi, odwołując się do lokalnej tradycji obrzędów, legend i pieśni. Realizatorzy projektu dążyli do tego, aby podejmowane działania włączyli się dorośli mieszkańcy wsi, aby dochodziło do kontaktów między pokoleniami.

Zaczęliśmy działać i tak nas to wciągnęło, że w tej chwili ciężko przerwać, bo zawsze ktoś przychodzi i pyta się: A co teraz, co teraz będziemy robić? Słyszeliście, jest taki program...

Alicja i Marek Wąsik,
założyciele Stowarzyszenia „Nasza Wieś”

1 2
3 4

Grała muzyka

16 osób – zarówno dzieci jak, i dorosłych – spotykało się raz w tygodniu na próbach i warsztatach Zespołu Śpiewaczego, aby uczyć się śpiewu tradycyjnego i gry na instrumentach. Grupa przygotowała program „Pieśni wiosenne”, a także zrekonstruowała wybrane zwyczaje wielkanocne typowe dla regionu Warmii. To dzięki tej wspólnej pracy we wsi znów zabrzmiały zapomniane przyspiewki: *Dyngus dyngus po dyngusie duże jajka na obrusie; w naszej wiosce w ogródeczku rośnie jawor zielony, a na tym jaworze srebrne gałązeczki, winszuję winem zielonym.*

Teatr zadomowił się na wsi

Podczas ferii 10 dzieci z Frączek uczestniczyło w wyjazdowych warsztatach teatralno-muzycznych zorganizowanych w Gminnym Ośrodku Kultury w Dywitach. Spotkania z teatrem połączono z poznawaniem bajek i legend warmińskich, dzieci wybrały na bohatera swojego spektaklu Kłobuka, psotnego warmińskiego diabełka. Efekty swojej pracy uczestnicy warsztatów pokazali na Przeglądzie Małych Form Teatralnych FRASZKA w Dywitach, przedstawienie mogli także podziwiać mieszkańcy Frączek.

W trakcie trwania projektu dzieci wzięły także udział w warsztatach wyrabiania masek inspirowanych warmińską tradycją kolędniczą, w zajęciach fotograficznych, a także w warsztatach capoeiry (brazylijskiego tańca-walki), które odbywały się zarówno we Frączkach, jak i w pobliskim Sząbruku i Węgorzynie.

Kiedy zajmuję się tradycją, to staram się zamieniać to w zabawę, w zabawę głosem, dźwiękiem, gestem. To ziarno, ta najważniejsza część, nie leży w gwarze, w zewnętrzności, w strojach. Ważne jest to, aby docierać do tego, co tkwi w korzeniach tradycji, czyli do kontaktu z drugim człowiekiem, do spotkania.

Monika Maciejkowicz, Stowarzyszenie „Tratwa”, animatorka prowadząca zajęcia teatralne w ramach „Plantacji”

Pędzle i farby poszły w ruch

Wiejska Akademia Malarska zgromadziła na cotygodniowych zajęciach 14 osób, przede wszystkim dzieci. Uczestnicy tych spotkań poznali różnorodne techniki plastyczne, doskonalili pod okiem specjalisty swój warsztat. Prace, które powstały podczas tych warsztatów, zostały pokazane na wystawie zamykającej projekt.

Spotkania młodych i starych

Tradycja miała być w zamierzeniu realizatorów projektu pomostem, który połączy różne pokolenia we wspólnym działaniu, a także skonsoliduje ludność wsi: *Zaczynamy od dzieci, za nimi przychodzą dorośli - rodzice, sąsiedzi.* I tak rzeczywiście się stało, na spotkania koncentrujące się wokół lokalnych obrzędów, rękodziela czy tradycji kulinarnych – „Dzień odkurzania tradycji”, „Kobieta w kulturze wiejskiej”, warsztat budowy instrumentów ludowych „Diabelskie skrzypce” – przychodzili dorośli i starsi mieszkańcy Frączek.

Mam takie marzenie, żeby mieć własny zespół rockowy. Chciałbym, aby tu we Frączkach odbywały się zgromadzenia muzyków, aby różne zespoły przyjeżdżały z koncertami. We Frączkach mieszkam od ośmiu lat i chcę tu zostać. Na wsi jest atmosfera tworzenia, jest cisza, przyroda wokół.

Łukasz Deptuła, 18 lat, gra na gitarze w Zespole Śpiewaczym, myśli o tym, aby zapisać się do szkoły muzycznej

Kontakt:

Stowarzyszenie „Nasza Wieś”
Alicja Wąsik - koordynator projektu

Frączki 64
11-001 Dywity
tel. (89) 513 22 86
e-mail: fraczki1@wp.pl

W zorganizowanych w ramach „Plantacji” zajęciach łącznie udział wzięło ok. **70 dzieci**, w realizację projektu włączyło się blisko 100 dorosłych mieszkańców wsi i okolic.

Stowarzyszenie „Nasza Wieś” już niebawem zakończy remont wiejskiego klubu przekazanego przez władze lokalne na siedzibę stowarzyszenia. W ten sposób dla mieszkańców Frączek powstanie miejsce spotkań z prawdziwego zdarzenia.

Partnerzy:

- Stowarzyszenie „Tratwa” z Olsztyna
- Urząd Gminy Dywity
- Gminny Ośrodek Kultury w Dywitach
- Szkoła Podstawowa we Frączkach
- Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie
- Przedsiębiorstwo Produkcyjne „Bomex”
- Teatr Wiejski „Węgały”
- Warmińskie Stowarzyszenie Kobiet Kieźlińskich w Kieźlinach
- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Jedność”
- lokalne media

Kwota dotacji: 15 044 zł

Gen tradycji istnieje, tylko trzeba go w sobie obudzić!

Aneta Fabisiak-Hill, Gminny Ośrodek Kultury w Dywitach,
prowadzi Zespół Śpiewaczy we Frączkach

Spółeczne Stowarzyszenie
Edukacyjno-Teatralne

Raz, dwa, trzy – akcja!

Szamocin

to wielkopolskie miasteczko liczące około 4000 mieszkańców, miejsce, gdzie wiele się dzieje. Kiedyś, przed wojną, całe rodziny spotykały się w różnych kółkach zainteresowań, chórach, zespołach muzycznych i licznych teatrach.

Tak było też po wojnie i takie właśnie tradycje zastała w miasteczku **Luba Zarembińska**, inicjatorka powstania Stacji Szamocin – miejsca dla każdego. Chodziło o stworzenie w budynku nieczynnej stacji kolejowej możliwości przyjemnego i pożytecznego spędzania czasu wolnego. Pierwszymi gośćmi Stacji były dzieci. Ich zapał i aktywność są największym sukcesem stowarzyszenia.

Domeną Stacji jest teatr. Przygoda z filmem to takie „nie spodziewane dziecko”. Kiedy w ubiegłym roku zakończyła się realizacja projektu związanego z prowadzeniem miejscowego kina, wykrystalizowała się grupa pasjonatów. Młodzi ludzie w różnym wieku, bardzo dynamiczni, z pomysłami chcieli kręcić filmy i dyskutować o nich. Głównie z myślą o nich powstał projekt „Raz, dwa, trzy – akcja!”. Szereg zaplanowanych działań miał umożliwić młodzieży nabycie praktycznych umiejętności związanych z kręceniem filmów. Drugim założeniem projektu było nauczenie młodych ludzi obcowania z klasyką kina i dyskutowania o filmie.

Od lat pracuję z młodzieżą, tutaj w Szamocinie, staram się rozbudzać ich potrzeby artystyczne. Dzieciaki mają świetne pomysły, warsztaty potrzebne są im po to, aby mogły je zrealizować.

Luba Zarembińska,
prezes Społecznego Stowarzyszenia Edukacyjno - Teatralnego

Pracownia Filmu

Jak się trzyma kamerę w ręku, to ma się poczucie pewnej władzy. To, co uda się nakręcić, ktoś później obejrzy, oceni, skrytykuje - relacjonował swoje wrażenia 16-letni Wawrzyniec Standowicz.

Od stycznia na stacji zaczęła spotykać się regularnie 15-osobowa grupa skupiająca najaktywniejszych młodych filmowców. Młodzież oglądała filmy, rozmawiała i kręciła krótkie etiudy. Zanim zabrała się do pracy nad paradokmalnym filmem o swojej miejscowości, swój warsztat ćwiczyła, przygotowując cykl etiud pt. „Moja rodzina”. W efekcie powstało kilkanaście bardzo różnorodnych interpretacji tego tematu.

Młodzież wspólnie oglądała i oceniała swoje prace. Przy okazji lepiej się poznała i zaprzyjaźniła. Najciekawsze etiudy zostały zaprezentowane podczas pokazów kina objazdowego zaaranżowanych w okolicznych wsiach. Dla licznej grupy mieszkańców Laskowa i Jaktorowa była to prawdziwa atrakcja kulturalna w tym sezonie.

Cyfrowa kamera jest w stanie przyciągnąć na warsztaty wielu młodych ludzi. Z kamerą w dłoni i wypiekami na twarzy poznają przeszłość swojego miasteczka, rozmawiają z mieszkańcami o ich marzeniach. Tematy, które wcześniej wydawały im się nudne, stają się nagle ciekawe.

Piotr Stasik, prowadzący warsztaty,
prezes Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „ę”

Dyskusyjny Klub Filmowy

Klub, którego uroczyste otwarcie miało miejsce w marcu, powstał, aby w Szamocinie mogły odbywać się przeglądy filmowe połączone ze spotkaniami ze specjalnymi gośćmi. W kwietniu Konrad Klejsa, doktorant w Zakładzie Historii Filmu Uniwersytetu Łódzkiego, poprowadził dla młodzieży prelekcję poświęconą twórczości Andrzeja Wajdy. Spotkaniom w Klubie towarzyszyć mają również wystawy poświęcone tematyce filmowej. W ramach tegorocznego projektu można było obejrzeć wystawę „Gwiazdy polskiego kina w fotografii Zofii Nasierowskiej”. W przyszłości Klub będzie dążył do nawiązania kontaktów z innymi DKF-ami w województwie.

Warsztaty

Pisania scenariuszy i scenopisów, obsługi kamery, kadrowania oraz podstawowych zasad montażu młodzież uczyła się podczas czterodniowych warsztatów filmowych. Pierwsze zadania, jakie otrzymali uczestnicy, były proste: *Nasz montażysta, jeden z wykładców, poprosił nas, żebyśmy nakręcili takie krótkie etiudki, jedno ujęcie, 10 sekund. Mielśmy przedstawić klimat tego miejsca* – opowiada Alicja Maciejewska, uczestniczka warsztatów. Stopniowo prowadzący podnosili poprzeczkę. Część członków Pracowni pracowała nad teledyskiem. Pozostali posłużyli się starymi zdjęciami Szamocina i rejestrowali zdarzenia współczesne, konfrontując je z obrazami z przeszłości. Na takich warsztatach dzieciaki uczą się podstaw. Później mogą eksperymentować i wymyślać własne tematy.

Dostosowanie starego nieczynnego dworca kolejowego do potrzeb Pracowni Filmu oraz zakup niezbędnego sprzętu pozwoliły na stworzenie przyjaznego miejsca do twórczej pracy młodzieży. Młodzi ludzie mogą rozwijać swe umiejętności filmowania i montowania krótkometrażowych filmów. Zakup sprzętu umożliwił projekcję prac członków Pracowni Filmowej, a także innych filmów należących do klasyki kina, co sprzyja integracji wszystkich mieszkańców interesujących się filmem oraz tych poszukujących oferty atrakcyjnego spędzenia czasu wolnego.

Kontakt:
 Społeczne Stowarzyszenie Edukacyjno-Teatralne
 Luba Zarembińska - koordynator projektu
 ul. Dworcowa 17
 64-820 Szamocin
 tel. (67) 284 88 95
 www.stacjaszamocin.pl
 e-mail: spst@wp.pl

- Partnerzy:**
- Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „ę” z Warszawy
 - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu - Pracownia Multimedialna
 - Szamociński Ośrodek Kultury
 - Klub Krater w Szamocinie
 - Sołectwa wsi Laskowo i Sławno
 - Probstwo wsi Jaktorowo
 - Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Ostoja”
 - Biblioteka Publiczna w Szamocinie
 - Zespół Szkół w Szamocinie i Liceum Ogólnokształcące w Chodzieży

Kwota dotacji: 14 500 zł

Warsztaty służą temu, żeby dzieciaki mogły z bliska zobaczyć, jak powstaje dzieło filmowe.

Marcin Fischer, prowadzący warsztaty, członek Stowarzyszenia Provizorca

Stowarzyszenie na rzecz Dzieci, Młodzieży
i Osób Niepełnosprawnych „Kunkowa”

Powroty do źródeł

Kunkowa

to mała wieś w Beskidzie Śląskim. Mieszka tu zaledwie 70 rodzin. Prawie w stu procentach jest to społeczność pochodzenia łemkowskiego. Po wojnie w ramach akcji przesiedleńczych cała wieś została wysiedlona. Dopiero po 1956 r. rozpoczęły się powroty, do Kunkowej wróciło jednak tylko ok. 30% rodzin.

Mówi się, że w wiosce musi być cerkiew, musi być szkoła, musi być jakiś klub, musi być sklep. Wtenczas życie istnieje. Tętni ta wioska życiem. Jakbyśmy zamknęli szkołę, zamknijemy później sklep, zamknijemy cerkiew. Wtenczas wioska umiera.

Andrzej Kwoka, proboszcz

Stowarzyszenie na rzecz Dzieci, Młodzieży i Osób Niepełnosprawnych „Kunkowa” od czterech lat z powodzeniem prowadzi **najmniejszą szkołę w Polsce**. W szkole w Kunkowej uczy się dokładnie **siedmioro uczniów**. Po trzech latach nauki w rodzinnej wsi dzieci idą w świat.

Mam na imię Pawelek. Chodzę do klasy drugiej. Bardzo lubię uczyć się matematyki i angielskiego. W przyszłości chciałbym zostać piłkarzem albo dyrektorem Banku Światowego.

Ja mam na imię Kasia. Chodzę do klasy trzeciej. Lubię uczyć się polskiego, matematyki i angielskiego. Lubię czytać. W przyszłości chciałabym zostać piosenkarką, a jak mi się nie uda, to nauczycielką.

A ja jestem Iwonka. Uczę się razem z Kasią. Jak będę duża, to będę mamą. Będę sprzątać i obiad gotować.

Mam na imię Honoratka. Chodzę do klasy trzeciej. Lubię grać w piłkę nożną. Gdy urosnę, to też będę grała w piłkę.

Mam na imię Wiesia. Chodzę do zerówki. Gdy urosnę, zostanę aktorką.

A ja jestem Jasio. Chodzę do klasy pierwszej. W przyszłości chciałbym zostać kierowcą karetki.

Mam na imię Piotr. Chciałbym zostać strażakiem. Mam pięć lat. Umiem liczyć.

XIX-wieczna cerkiew pod wezwaniem św. Łukasza to serce Kunkowej. Rytm życia mieszkańców wyznacza kalendarz świąt religijnych. Starszemu pokoleniu, dziadkom i rodzicom, zależy na podtrzymaniu rodzinnej kultury i języka.

Halina Karlak z Honoratką i Wiesią /1
śpiewanie pieśni łemkowskich /2
u sołtysa na pierogach /3
w cerkwi /4

1 2
3 4

Projekt „**Powroty do źródeł**” powstał właśnie po to, aby pielęgnować kulturę i tradycje łemkowskie wśród najmłodszych. W ramach projektu zorganizowano zajęcia pozalekcyjne, które poprowadziła łemkównianka Anna Dubec i Nina Maksymiak. Odbywały się one cztery razy w tygodniu, zaraz po szkole albo w wolne soboty. Rodzice z radością patrzyli, jak po lekcjach dzieci wpadały do domu na obiad i pędziły z powrotem do szkoły. Potem w domu było śpiewanie i wspólne uczenie się wierszyków.

Ten program powstał tak właściwie na zapotrzebowanie społeczne. Kiedyś mama jednego z uczniów skarżyła się, że kiedy dzieci idą do szkoły do Uścia, nie bardzo chcą mówić po łemkowsku. Dziadek Honoratki chciałby dożyć tego, żeby jego wnuczki umiały pisać po swojemu, żeby ładnie śpiewały po łemkowsku – tłumaczyła Halina Karlak, dyrektorka szkoły i zastępca prezesa Stowarzyszenia na rzecz Dzieci, Młodzieży i Osób Niepełnosprawnych „Kunkowa”.

*Rodzice pomagają nam w prowadzeniu szkoły.
Bez nich nie dalibyśmy rady.*

Piotr Karlak, sołtys, prezes Stowarzyszenia na rzecz Dzieci, Młodzieży i Osób Niepełnosprawnych „Kunkowa”

*Dzieci w domu rozmawiają po łemkowsku.
Ja też z nimi rozmawiam po łemkowsku.
Nie mam takiej bariery, że muszę je uczyć języka.*
Anna Dubec, nauczycielka, prowadziła zajęcia pozalekcyjne

Podczas tych popołudniowych spotkań **dzieci uczyły się** kolęd i przyśpiewek. Rodzice pomogli opracować zbiorek łemkowskich kolęd i życzeń. W zajęciach uczestniczyli też uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, choć mniej systematycznie niż maluchy. W tradycyjnych strojach 20-osobowa grupka dawała koncerty. W okresie wielkanocnym uczniowie chodzili po wsi z kogutkiem. Później podpytywali dziadków o historię Kunkowej, a podczas zajęć uczyli się typowych weselnych przyśpiewek. Występy przed szeroką publicznością przychodziły im z łatwością. Do zajęć pani Ania wprowadzała elementy rozśpiewania, emisji głosu i rytmiki. Z panią Niną uczniowie opracowywali słowniczki polsko-łemkowsko-angielskie.

W maju dzieci przygotowały inscenizację z okazji Dnia Matki. W tym dniu zaproszono mamy wszystkich „absolwentów” szkółki w Kunkowej.

A gdyby w Kunkowej szkoły nie było?

Strasznie byłoby smutno. Dzieci są jeszcze małe i tu w Kunkowej mają do szkoły blisko. Rodzice, którzy sami dawniej mieszkali w internacie, chcieli, żeby maluchy jak najdłużej zostały w domu. Włączają się w prace na terenie szkoły, gotując, sprzątając.

Co dalej?

W budynku szkoły ma powstać świetlica. Mogłaby poprowadzić ją młodzież, która do dziś bardzo miło wspomina lekcje w Kunkowej. Inni też z pewnością by się przyłączyli. W sprawach szkoły są zgodni.

Partnerzy:

- Delegatura KO w Gorlicach
- Proboszcz
- „Gazeta Gorlicka”
- Rada Sołecka w Kunkowej
- Ochotnicza Straż Pożarna

Kwota dotacji: 14 066 zł

Kontakt:

Stowarzyszenie na rzecz Dzieci, Młodzieży i Osób Niepełnosprawnych „Kunkowa”
Halina Karlak - koordynator projektu

38-315 Kunkowa
tel. (18) 351 64 40
e-mail: mskkunkowa@interia.pl

Stowarzyszenie „Akademia Łucznicza”

Otwieramy drzwi

Łucznicza

ma to do siebie, że jak się raz tu przyjedzie, to ciągle się wraca. W wiosce liczącej niespełna 500 mieszkańców, położonej nieopodal Garwolina, znajduje się niewielki, otoczony zielenią XIX-wieczny dworek. To tutaj od ponad 20 lat spotykają się animatorzy kultury z całej Polski, aby doskonalić swój warsztat zawodowy i czerpać energię do pracy.

Ośrodek przez wiele lat prowadzony był i finansowany przez państwową instytucję Centrum Animacji Kultury (obecne Narodowe Centrum Kultury).

Stowarzyszenie „Akademia Łucznicza” powołano w 2002 r. aby wspomagać merytorycznie i organizacyjnie funkcjonowanie tego miejsca. Od 2003 roku Stowarzyszenie zarządza Ośrodkiem.

Terapia przez sztukę

W Łucznicy znajdują się doskonale wyposażone pracownie: ceramiki, tkactwa, witrażu, wikliny, batiku, odbywają się także kursy, m.in. makramy, zabawki edukacyjnej, tradycyjnych technik tkackich. W szkoleniach biorą udział nie tylko pracownicy domów kultury, ale także osoby pracujące z niepełnosprawnymi. To z myślą o nich opracowano projekt „Otwieramy drzwi”. W powiecie garwolińskim, podobnie jak w wielu innych społecznościach, osoby upośledzone i ich problemy pozostają niewidoczne. Terapia poprzez działania artystyczne stwarza dla nich pewną szansę na nawiązanie lepszego kontaktu z otoczeniem.

Zdajemy sobie sprawę, że kilka dni warsztatów to za mało. Jednak najważniejsze jest to, że ludzie wyjeżdżają już od nas z konkretnymi umiejętnościami, że udaje nam się w nich rozbudzić potrzebę dalszej pracy.

Justyna Gębska, koordynator projektu

Dla osób niepełnosprawnych każde dotknięcie gliny jest niezwykle ważne, dzięki temu zapominają o problemach, odreagowują. Jak się zdenerwują, mogą rzucić nią o podłogę. To jest forma terapii.

Pola Krystyniak, która wraz z mężem Albertem Krystyniakiem prowadzi pracownię ceramiki

W pracy z osobami niepełnosprawnymi najwspanialsza jest ich radość, która pojawia się, kiedy uda im się coś zrobić. My jako instruktorzy koncentrujemy się na usprawnianiu pracy rąk, dla nich ważny jest efekt końcowy, dzieło, które powstało.

Ewa Ziemiański, prowadzi w Jarosławiu pracownię tkacko-krawiecką w ramach warsztatów terapii zajęciowej

Warsztaty z wyobraźnią

W ramach projektu przeprowadzono cykl czterech kilkuniedniowych warsztatów dla animatorów pracujących z osobami niepełnosprawnymi. Do udziału w zajęciach zaproszono przede wszystkim osoby z powiatu garwolińskiego, w sumie we wszystkich warsztatach wzięło udział 50 osób.

Tematyka warsztatów została tak opracowana, aby na pracę z osobami niepełnosprawnymi spojrzeć bardzo szeroko. Uczestnicy projektu mogli zapoznać się z metodami pedagogiki zabawy w terapii, dowiedzieli się, jak wykorzystywać taniec, ruch i teatr w pracy z osobami niepełnosprawnymi. Odbyły się także warsztaty „Techniki rękodzieła artystycznego w terapii i animacji grupy” złożone z zajęć w trzech pracowniach: ceramiki, wikliny i makramy.

Prowadzący zajęcia, zapoznając uczestników z różnymi metodami pracy, przedstawiali także możliwości ich łączenia. Doskonałym przykładem mogą być tutaj warsztaty ceramiki: instrumenty takie jak bębenki, grzechotki, okaryny wykonane z gliny mogą być później wykorzystane podczas zajęć muzycznych czy teatralnych.

Partnerzy:

- Garwoliński Ośrodek Kultury
- Ośrodek Szkoleniowy w Łucznicy

Kwota dotacji: 15 000 zł

Kontakt:

Stowarzyszenie „Akademia Łucznicza”
Justyna Gębska – koordynator projektu
Łucznicza 10
08-440 Pilawa
tel. (25) 685 60 47
fax (25) 623 14 08
e-mail: justyna_grebska@wp.pl
www.lucznicza.org.pl

ArtBrut - sztuka osobna, inna

W wielu krajach powstają profesjonalne kolekcje sztuki twórców upośledzonych, których dzieła są wysoko oceniane przez artystów i historyków sztuki. W Polsce wciąż niewiele mówi się o sztuce ArtBrut, a prace artystów tego nurtu są mało znane. Pani Zofia Bisiak, wiceprezes Stowarzyszenia „Akademia Łucznicza”, postanowiła przybliżyć ten temat mieszkańcom Garwolina i okolic. W tym celu zorganizowała seminarium pt.: „Twórca niepełnosprawny i jego dzieło - ArtBrut”. Podczas tego spotkania zastanawiano się nad wieloma zagadnieniami:

- Czy istnieje granica między sztuką ArtBrut i sztuką uprawianą w celu terapeutycznym?
- Jak artystom upośledzonym zapewnić fachową pomoc i opiekę?
- Jak przygotować terapeutów, aby mogli rozpoznać i wspierać talent osoby niepełnosprawnej?
- Jak twórcom niepełnosprawnym zapewnić mecenat i właściwą promocję?
- W jaki sposób przepisy prawa autorskiego mogą chronić artystę ubezwłasnowolnionego?

Seminarium towarzyszyła wystawa prezentująca prace ośmiu upośledzonych twórców. Zainteresowani mogli także obejrzeć filmy dokumentalne dotyczące twórczości osób niepełnosprawnych.

W przypadku sztuki tworzonej przez artystów ArtBrut jest podobnie jak z twórczością małych dzieci. Ich sztuka jest swoistą opowieścią o ich i naszym świecie. U artystów tego kręgu zaskakuje pewność kreski, odwaga w doborze koloru, siła i potrzeba przekazywanych emocji.

Zofia Bisiak, historyk sztuki,
wiceprezes Stowarzyszenia „Akademia Łucznicza”

Fundacja Rozwoju Społecznego
„Nad Symsarną”

Przedsiębiorczość za pan brat ze środowiskiem

Lidzbark Warmiński

to malownicze miasto położone w dolinie rzek Łyny i Symsarny. Liczy blisko 17,5 tysiąca mieszkańców.

Warmia i Mazury, kraina licznych lasów i jezior, bywają nazywane zielonymi płucami Polski.

Mieszkańcy tego regionu i lokalne firmy w sposób szczególny powinny być wrażliwe na ekologię.

Dla młodych ludzi kilkudniowe prowadzenie firmy jest niezwykłym doświadczeniem. Nikt ich tutaj nie ocenia. Oni sami widzą po efektach, czy przyjęli dobrą strategię, czy też popełnili jakiś błąd.

Majka Żylińska, prezes Fundacji Rozwoju Społecznego „Nad Symsarną”

Pomysł przywędrował z Danii

Szkolenia nie zawsze muszą być nudne. Przekonała się o tym Majka Żylińska, prezes Fundacji Rozwoju Społecznego „Nad Symsarną”, kiedy w 1997 roku po raz pierwszy zetknęła się w Danii z ekologiczną grą dydaktyczną. Ta planszowa gra, w której mogą brać udział cztery kiluosobowe zespoły, wykorzystywana jest z powodzeniem jako narzędzie szkoleniowe dla pracowników firm, przedsiębiorców i młodzieży. Uczestnicy tej gry uczą się, jak zarządzać firmą z poszanowaniem dla ekologii. Warmińsko-Mazurski Zakład Doskonalenia Zawodowego z Olsztyna – fundator i sponsor fundacji – postanowił przenieść tę grę do Polski. Po długich negocjacjach z Duńczykami i kilkuletniej pracy związanej z dostosowaniem gry do krajowych przepisów prawnych - udało się to osiągnąć.

Turniej młodzi – dorośli

Realizatorzy projektu zorganizowali w Lidzbarku Warmińskim turniej gry ekologicznej, aby uwrażliwić lokalne firmy na zagadnienia związane z ochroną środowiska. *Chcieliśmy pokazać, że każdy może pozytywnie oddziaływać na środowisko, że ważne jest to, co możemy zrobić na własnym podwórku na rzecz ekologii* – wyjaśnia pani Majka.

Dorośli byli zaskoczeni, że młodzież tak dobrze sobie radzi.

koordynator projektu Wanda Przybysz

Ta gra wyzwala energię do działania, do samodzielności.

Krzysztof Kozłowski, Warmińsko-Mazurski ZDZ, Olsztyn

Symulacja firmy produkcyjnej

Zasady gry są dość skomplikowane – naśladują sposób działania firmy. W trakcie gry każda z drużyn reprezentowała inną firmę, wszystkie rozpoczynały na podobnym etapie. To od decyzji i wiedzy graczy zależało, jaką firmą zajmie pozycję na rynku, czy będzie prowadziła działalność zanieczyszczającą środowisko, czy ekologiczną.

Drużyny musiały nieustannie podejmować decyzje:

- Czy kupić surowce tańsze, ale zanieczyszczone, czy te lepszej jakości, ale droższe?
- Czy inwestować od początku w drogie ekologiczne systemy produkcji?
- Czy i kiedy wziąć kredyt na rozwój firmy?
- Jak wykorzystać kredyt?
- Czy obniżyć pensje pracownikom, czy ich zwolnić?

Każda z drużyn otrzymywała do rozwiązania zadania, które wymagały znajomości obowiązujących przepisów z zakresu: ochrony środowiska, przepisów BHP i prawa pracy. W przypadku udzielenia poprawnej odpowiedzi firma unikała sankcji, a do jej kasy wpływał zastrzyk gotówki, w przeciwnym razie nakładane były kary, najczęściej finansowe.

Gra obejmowała cztery i pół roku rozwoju firmy, po każdym półroczu wszystkie drużyny publicznie przedstawiały stan swojego przedsiębiorstwa: wyniki produkcji, zadłużenie, zaawansowanie inwestycji w ekologię itp. Prezentacje te były punktem wyjścia do ocen dokonywanych zarówno przez samych uczestników, jak i przez Kapitułę Turnieju złożoną z przedstawicieli lokalnych firm.

Praktyczne umiejętności

Dla młodych ludzi udział w tej grze był doskonałą lekcją przedsiębiorczości i ekologii. Mogli nauczyć się zarządzania firmą, pracy w grupie, poznać obowiązujące regulacje prawne.

Drużyna z Zespołu Szkół Ogólnokształcących z Lidzbarka Warmińskiego, która wygrała turniej, weźmie udział w obradach Warmińsko-Mazurskiej Izby Handlowo-Przemysłowej, przypatrzy się także z bliska pracy w wybranych firmach.

W ramach projektu odbyły się także dwie konferencje poświęcone tematyce ekologicznej. Wszyscy zainteresowani mogli zapoznać się z zagrożeniami związanymi z wypalaniem traw i zanieczyszczeniami chemicznymi, a także z korzyściami płynącymi z budowy przyzakładowych oczyszczalni ścieków.

Co dalej?

Chętnych do gry na pewno nie zabraknie. Gra ekologiczna cały czas jest aktualizowana pod kątem zmieniających się przepisów prawnych. Obecnie trzeba ją dostosować do regulacji wynikających z prawa Unii Europejskiej. Z czasem waluta zostanie zmieniona na euro.

Partnerzy:

- Stowarzyszenie Oświatowe Warmińsko-Mazurski Zakład Doskonalenia Zawodowego
- Starostwo Powiatowe
- Lektorat Języka Angielskiego MASTER
- Prywatne Wydawnictwo Prasowe „Kurier Lidzbarski”
- „Goniec Ornecki”
- Samorząd Uczniowski Zespołu Szkół Ogólnokształcących z Lidzbarka Warmińskiego

Kwota dotacji: 15 090 zł

Jedno z zadań, z którym musieli uporać się uczestnicy gry

Leśniczy pobliskiego leśnictwa zgłosił wam, że jeden z waszych pracowników został przyłapany na wywożeniu prywatnych odpadów do lasu, na tzw. dzikie wysypisko, służbowym samochodem. Ponieważ wasza firma cieszy się dobrą renomą, jeżeli chodzi o troskę o środowisko, nadleśniczy zwrócił się w pierwszej kolejności do was z tym problemem. Przedstawcie działania, jakie podejmiecie wobec tego pracownika i nadleśnictwa. Nagroda do zdobycia: 100 000 zł.

Kontakt:

Fundacja Rozwoju Społecznego „Nad Symsarną”
Wanda Przybysz - koordynator projektu
ul. Orła Białego 7
11-100 Lidzbark Warmiński
tel. (89) 767 45 88
fax (89) 767 45 88
e-mail: okzli@wmzdz.pl
www.funduszlokalny.pl

Stowarzyszenie na rzecz Promocji
i Rozwoju Gminy Rzeczenica

Wioska brydżowa

Rzeczenica

to gmina licząca około 3700 mieszkańców, położona 19 km od Człuchowa, w południowej części województwa pomorskiego. Zanim rozpoczęła się realizacja projektu, tamtejsze dzieciaki nie bardzo miały pomysł na to, co robić w wolnym czasie. Nie było interesujących zajęć pozalekcyjnych pozwalających rozwijać im swoje zainteresowania. Brakowało przedsięwzięć, które integrowałyby mieszkańców.

Stworzenie „Wioski brydżowej” to pomysł Stowarzyszenia na popularyzację Rzeczenicy i uczynienie z niej miejsca wyjątkowego. Realizatorzy projektu dostrzegli w tym przedsięwzięciu szansę na dotarcie nie tylko do młodzieży, ale również do dorosłych mieszkańców. Założyli, że stworzenie rynku zbytu na produkty i usługi tematycznie związane z kartami i grą przyczyni się do rozwoju przedsiębiorczości, a ponadto zjednoczy wszystkich wokół wspólnej inicjatywy na rzecz gminy.

„**Bridge**” to most, porozumienie łączące dwóch grających partnerów. To gra trudna, ale jednocześnie ucząca logicznego myślenia. Nabyte umiejętności przydają się dzieciakom nie tylko w grze, ale także w szkole.

Na początku dzieci chyba nawet nie wiedziały, na czym ta gra polega, ale powoli zaczynają łapać bakcyła – przyznała Pani Krystyna Barnik, członek stowarzyszenia, mama jednego z chłopców.

Wolontariusze, którzy prowadzą naukę gry w brydża, twierdzą, że zaczynać można już z dziećmi w wieku sześciu, siedmiu lat.

Chodzi właściwie o to, żeby umiały odróżniać karty. Wiadomo, że nie nauczą się jeszcze gry w tym wieku, ale można je przyzwyczajać do kart – ocenił możliwości dzieciaków Paweł Dąbek, naczelnik OSP w Rzeczenicy.

Początkowo pomysł przyjmowany był różnie

Jak w każdej społeczności wiejskiej, znaleźli się zwolennicy i przeciwnicy utworzenia „Wioski brydżowej”.

Mój pomysł na to, żeby cokolwiek robić, to zacząć od dzieciaków. Chcę żeby się dobrze bawiły. Wiem, że opowiedzą o tym w domu. Dzięki temu rodzice zainteresują się udziałem we wspólnych przedsięwzięciach i kiedy następnym razem będą chciała zorganizować jakieś wydarzenie na większą skalę, będą wiedzieli, że warto – argumentowała Maria Dąbek, prezes Stowarzyszenia i koordynator projektu.

Bawimy się brydżem

W wiosnie wystartowały zajęcia adresowane do młodzieży szkolnej. Dwa razy w miesiącu uczniowie trzech gminnych szkół i dwóch świetlic wiejskich uczestniczyli w spotkaniach organizowanych przez wolontariuszy, zapalonych brydżystów. W ramach zajęć uczyli się podstawowych zasad brydża.

15-letnia Anita, uczestniczka spotkań: *Gra jest super, lepsza niż inne. Jest bardzo skomplikowana, ale Pani Maria jest najlepszym nauczycielem, jakiego można sobie wyobrazić. „Sztab brydżowy” liczy na to, że dzięki udziałowi w zajęciach wykształci się grupa liderów, która później gry w brydża będzie uczyła młodszych kolegów.*

Regularnie odbywały się również zajęcia **plastyczne**, których tematem przewodnim był brydż. Dzieciaki projektowały mosty brydżowe, kosze na śmieci i przystanki w karciane motywy.

Na wiosnę rozpoczęły się zajęcia w terenie. 200 młodych uczestników projektu prowadziło prace porządkowe na terenie gminy. Następnie malowali przystanki ustawione wzdłuż głównej trasy. To sposób na zwrócenie uwagi wszystkich osób przejeżdżających przez Rzeczenicę.

Na czym polega atrakcyjność wioski?

Miejsce ma przyciągnąć zarówno wytrawnych graczy, jak i tych, którzy gry w brydża dopiero się uczą. Gości ma skusić wyjątkowość miejsca. W maju młodzież pomalowała w motywy karciane domki ośrodka wypoczynkowego położonego nad jeziorem Szczytno. Było też kilka innych pomysłów na uatrakcyjnienie tego miejsca, chociażby budowa piaskownic na placu zabaw w kształcie kolorów karcianych.

Na festynie, który odbył się w maju, zaprezentowano inne pomysły na produkty i usługi związane z Wioską, stanowiące dla mieszkańców szansę na dodatkowe zarobki – wyszywane serwetki, ciasteczka brydżowe, produkty z masy solnej, firany oraz „brydżowe” przetwory.

Ludzie zarazili się pomysłem

O sukcesie takiego projektu przesądzić może tylko zaangażowanie mieszkańców.

Naprawdę pomagają mi wszyscy, aż sama się dziwię. W stowarzyszeniu są mieszkańcy kilku wsi. Mam ludzi i dzięki temu coś się dzieje – opowiadała o zaangażowaniu lokalnej społeczności Maria Dąbek.

Kontakt:

Stowarzyszenie na rzecz Promocji
i Rozwoju Gminy Rzeczenica
Maria Dąbek - koordynator projektu
ul. Człuchowska 26
77-304 Rzeczenica
tel. (59) 33 16 94
e-mail: rzeczenica@wp.pl

Partnerzy:

- Gminny Ośrodek Kultury w Rzeczenicy
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rzeczenicy
- Samorząd lokalny
- Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Rzeczenicy

Kwota dotacji: 14 879,50 zł

Oddział Lokalny Małopolskiego Forum
Edukacji Europejskiej w Kluczach

W czystym środowisku - ekologiczna odnowa wsi jurajskiej

Klucze

miejsowość licząca prawie 5 tys. mieszkańców, leży na terenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Podobnie jak w innych wsiach, rolnictwo odchodzi tutaj w niepamięć. Piękne jurajskie krajobrazy, sąsiedztwo Pustyni Błędowskiej pozwalają poważnie myśleć o rozwoju turystyki na terenie gminy. Realizatorzy projektu uznali, że zanim pojawią się turyści, warto zadbać o czystość środowiska naturalnego. **Ekologia stała się pomysłem na rozwój tej wsi.**

Ekologia i papier pozwoliły połączyć się ludziom i zrobić coś dla społeczności. To dobrze, że większość działań skupiła się wokół szkoły, bo z dziećmi i dla dzieci dobrze się pracuje.

Jolanta Gliwińska, koordynator projektu

*Nowoczesna szkoła to przede wszystkim ludzie.
Ludzie twórczy, zaangażowani,
z otwartymi głowami.*

Elżbieta Jaworska, dyrektorka gimnazjum w Kluczach

„Witaminki” promują zdrowe odżywianie /1
podczas warsztatów ekologicznych /2
sadzenie lasu /3
torby ekologiczne /4

Chęć bycia razem

Sukces tego projektu zależał od zaangażowania całej społeczności. Przedszkole, szkoły, samorząd lokalny, rodzice, dziadkowie i przedsiębiorcy, wszyscy mieli w tym przedsięwzięciu istotną rolę do odegrania. Pani Jolanta Gliwińska, koordynator projektu, przekonywała: *Ludzie chcą pracować, czasem brakuje im pomysłu, czasem napędu do działania, ale potrafią się przyłączyć i dać z siebie bardzo wiele. Tutaj udało nam się pobudzić solidarność i wyzwolić w ludziach pozytywną energię.*

Większość zaplanowanych zajęć adresowana była do dzieci i młodzieży, to młodzi ludzie stali się wysłannikami ekologii we własnych domach. Do swoich pomysłów przekonywali rodziców. W ten sposób w wielu gospodarstwach rozpoczęto segregację śmieci, zaprzestano używania foliowych toreb, zmieniono nawyki żywieniowe.

1 2
3 4

Na moich zdjęciach starałem się pokazać, jaki piękny jest świat, jak pięknie wyglądają kwiaty, drzewa, słońce, ale również to, jak piękno potrafi być zniekształcone przez bezmyślne działania człowieka.

Tomasz Pałka, 15 lat, autor pracy „Perspektywa” zgłoszonej na konkurs „Zielone kontra czarne – krajobrazy mojej wsi”

W Kluczach w ciągu pięciu miesięcy trwania projektu miał miejsce prawdziwy maraton ekologiczny.

Odnowa ekologiczna wsi

Pod tym hasłem odbyły się warsztaty dla przedstawicieli samorządu lokalnego i liderów organizacji pozarządowych poprowadzone przez dr. Wacława Idziaka z Koszalińskiego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego. W spotkaniu wzięły udział 32 osoby. Wspólnie zastanawiano się nad przyszłością wsi, szansą, jaką może okazać się ekologiczna specjalizacja miejscowości. Szukano sposobów na wypromowanie wsi Klucze poprzez produkty lokalne, starano się rozpoznać możliwości zarobkowania mieszkańców w perspektywie rozwoju agroturystyki. Uczestnicy szkolenia stworzyli koalicję, która będzie inicjować i wspierać działania proekologiczne w Kluczach i na terenie całej gminy.

Zielone Pogotowie Informacyjne

To grupa ok. 30 młodych dziennikarzy–gimnazjalistów, którzy zdecydowali się pisać o ekologii. Pióra mieli ostre. Bezwzględnie tropili wszystko to, co zagrażało okolicznej przyrodzie. W swoich artykułach publikowanych w lokalnym miesięczniku „Echo Klucz” przedstawiali stan zanieczyszczenia środowiska. Poprzez sondy uliczne i ankiety badali świadomość ekologiczną mieszkańców. Gimnazjaliści doskonalili swoje umiejętności podczas warsztatów dziennikarskich, a raz w miesiącu spotykali się na zebraniach redakcyjnych.

Zbadać, zmierzyć, dotknąć

Warsztaty ekologiczne „Wędrówka po Ziemi” odbywały się w gimnazjum i szkole podstawowej. Zajęcia te były doskonałą okazją do zadawania pytań i szukania na nie odpowiedzi. Dzieciaki zastanawiały się:

- Jaki jest skład chemiczny wody, którą pijemy?
- Jak zmierzyć natężenie hałasu?
- Jakie pyłki obecne są w powietrzu?
- Jak skonstruować narzędzie badające zanieczyszczenie ziemi?
- Co to jest zdrowa żywność?

Mnie najbardziej się podobało, jak liczyliśmy samochody. Chcieliśmy policzyć, ile ich przejeżdża koło naszej szkoły w ciągu 10 minut, z jaką prędkością, jakie zanieczyszczenia to powoduje. Samochodów naliczyliśmy ok. 60 - opowiada Bartek Beżłada, uczeń piątej klasy szkoły podstawowej.

W ramach tych zajęć ogłoszono także konkurs na budki lęgowe dla ptaków. Uczniowie przygotowali ponad 50 drewnianych domków, które później zawisły na okolicznych drzewach.

W Kluczach szybko się okazało, że dzieci są większymi ekologami niż dorośli, dlatego to uczniowie przyjęli na siebie funkcję nauczycieli – przygotowali, a następnie rozprowadzili wśród mieszkańców wsi specjalistyczne ulotki i gazetkę „Biuletyn Ekologiczny”.

Dla najbardziej zapalonych badaczy powołano przy gimnazjum **Klub Młodego Ekologa**.

Ostatni artykuł do „Echa Klucz” napisałam o plastikowych reklamówkach, nosił tytuł „Foliowe tornado”

Marta Porcz, 15 lat, uczennica gimnazjum w Kluczach

Z Inianą torbą na zakupy!

Aby zwalczyć plagę foliowych torebek szkodliwych dla środowiska ogłoszono wśród młodzieży w wieku 13-16 lat konkurs na projekt Inianej torby promującej gminę. Konkurs honorowym patronatem objęła pani wójt Małgorzata Węgrzyn. W wykonaniu toreb pomogły panie z Koła Gospodyń Wiejskich. Na konkurs wpłynęły aż 54 prace, nagrodzono 14 spośród nich, a pozostali uczestnicy konkursu zostali obdarowani książkami. Wielu mieszkańców zadeklarowało, że chciałoby chodzić z ekologiczną torbą do sklepu. Realizatorom marzy się produkcja tego typu toreb na większą skalę.

Jakby tego było za mało

Młodzież miała także możliwość wypowiedzenia się na temat ekologii poprzez udział w konkursie fotograficznym „Zielone kontra czarne - krajobrazy mojej wsi”. W ramach projektu w budynku szkolnym przygotowano pracownię do produkcji papieru czerpanego, odbyły się także pierwsze warsztaty.

Zielony Festyn okazał się barwnym zakończeniem projektu. Przy muzyce i potrawach zdrowej kuchni spotkali się mieszkańcy wsi. Młodzież zaprezentowała efekty swej kilkumiesięcznej pracy i oczywiście zachęcała do podjęcia działań na rzecz ekologii.

(fragment piosenki)

*Bo ziemia to wyspa zielona wśród innych dalekich planet.
To dom jest dla ludzi i zwierząt, więc musi być bardzo zadbane.
Posadźmy kwiatów tysiące, posadźmy krzewy i drzewa.
Niech z nieba uśmiecha się słońce.
Pozwólmy ptakom śpiewać.*

Szczepan Nowak, lat 7, uczestnik Konkursu Piosenki Ekologicznej

Partnerzy:

- Koszalińskie Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne
- Wójt Gminy Klucze
- Gminny Zespół Oświaty
- Gminny Ośrodek Kultury
- Referat do spraw ochrony środowiska
- Firma Handlowo-Uslugowa Krzysztof Mazur
- Zakład Produkcyjno-Handlowy „Linotech”,
Ewa i Zbigniew Karoniowie
- Firma Handlowo-Uslugowa Zofia i Jerzy Wnukowie
- PPHU „Ewa” s.c. Ewa Baraniuk
- Piekarnia „U Pawełka” Zofia Rydzyk
- Firma „Stargum” Krzysztof Rutkowski
- media: „Echo Klucz”, „Dziennik Polski”, „Dziennik Zachodni”
- Koło Gospodyń Wiejskich
- Rada Sołecka
- Gimnazjum w Kluczach
- Szkoła Podstawowa w Kluczach
- Przedszkole w Kluczach

Kwota dotacji: 15 007 zł

Kontakt:

Oddział Lokalny Małopolskiego Forum
Edukacji Europejskiej w Kluczach
Jolanta Gliwińska – koordynator projektu
ul. Zawierciańska 30
32-310 Klucze
tel. (32) 642 93 05
fax (32) 642 93 05
e-mail: mfeeklucze@tlen.pl

*Pierwsze działania na rzecz ekologii tutaj w Kluczach
zapoczątkowała moja mama, też nauczycielka.
Ja poszłam w jej ślady i uczę dzieci przyrody.
Dzieci doskonale rozumieją, co to jest ekologia.
W ramach tego projektu moi uczniowie przygotowali wystawę
prezentującą zwierzęta zagrożone wyginięciem.*

Monika Madajewska-Pandel, nauczycielka przyrody w szkole
podstawowej w Kluczach

Beskidzki Klub Astronomiczny
POLARIS

Wiejski ogródek – zamiast warzyw, wiedza meteorologiczna

Sopotnia Wielka

W tym roku w maju Klub „Polaris” obchodził dziesięciolecie istnienia. Powstał, gdyż grupę młodych ludzi pochłonięła astronomia. Początkowo społeczność Sopotni Wielkiej, wsi liczącej zaledwie 1 200 mieszkańców, była wyraźnie zaskoczona ich zainteresowaniami. Z czasem zdążyli się jednak przyzwyczaić do widoku grupki młodych ludzi maszerujących w środku nocy do punktów obserwacyjnych, gdzie nawet przy siarczystym mrozie potrafili godzinami wpatrywać się w niebo i obserwować gwiazdy.

*Program „Działaj Lokalnie” dał na tym terenie bardzo dobre efekty.
To program, który faktycznie umożliwił lokalne działanie.
Dopiero teraz mieszkańcy w Sopotni dostrzegli,
że Klub POLARIS robi coś właśnie dla nich.*

Piotr Nawalkowski, prezes Beskidzkiego Klubu Astronomicznego POLARIS

Niebo już nie tylko nocą

Meteorologia zaintrygowała młodzież, choć początkowo była czymś zupełnie nowym i nieznanym. Po niedługim czasie wszyscy nowicjusze doskonale opanowali podstawową terminologię, którą posługują się wytrawni obserwatorzy nieba.

Archiwum X – zbiór raportów odrzuconych za kardynalne błędy

Garaż – siedziba Klubu

Grzybiarze – osoby niezajmujące się obserwacją nieba

Kociół – zawirowanie niżowe w pogodzie

Kłapa – nieudana obserwacja

Lumprezowicze – osoby wybierające nocną rozrywkę zamiast obserwacji nieba

MSP – miesięczny spis pogody

Nawiedzni – osoby interesujące się astronomią

Seeing – fachowy termin określający ruch atmosfery

Seting – skala Polarisu używana do określenia widoczności na niebie

Stalowe chmury – gruba warstwa chmur, duże zachmurzenie

Sztab pogodowy – regularnie prowadzone warty obserwacyjne zmiany pogody

Dorota Witas i Ewelina Kamińska w ogródku meteorologicznym /1
obserwacja nieba /2
Łukasz Pierlak sprawdza temperaturę /3
wypuszczanie balona astronomiczno-meteorologicznego /4

1 2
3 4

Moja przygoda z Klubem zaczęła się przez przypadek. Na wydziale zobaczyłam ogłoszenie, że poszukiwani są wolontariusze, studenci meteorologii i nauk pokrewnych, do udziału w projekcie młodzieżowym. Hasło „meteorologia” podziało jak magnes.

Marta Gorczyńska, współkoordynator
działu meteorologiczno-ekologicznego

Osoby od dawna związane z Klubem chciały przekazać młodym mieszkańcom gminy swoją wiedzę z zakresu astronomii i meteorologii, a niektórych zarazić tą nietypową pasją. W Sopotni Wielkiej nie ma praktycznie żadnych zajęć pozalekcyjnych adresowanych do dzieciaków i młodzieży.

Marta Gorczyńska, studentka wydziału nauk o ziemi Uniwersytetu Śląskiego, została współkoordynatorem nowego działu w Klubie POLARIS. **Dział meteorologiczno-ekologiczny** powstał w ramach tegorocznej edycji programu „Działaj Lokalnie”.

Okresem najintensywniejszych działań były ferie zimowe. Na odbywające się codziennie wykłady przychodziła 40-osobowa grupa młodych mieszkańców Sopotni Wielkiej. Zdobywali podstawową wiedzę z zakresu meteorologii. Poznali przyrządy i metody pomiaru pogody. Część wykładów poświęcono klimatologii i meteorologii satelitarnej. Najważniejsze jednak, że uczestnicy spotkań mogli nie tylko słuchać, ale przede wszystkim uczestniczyć w zajęciach praktycznych. Stało się to możliwe dzięki wybudowaniu lokalnej **stacji meteorologicznej**.

Uczestnikami zajęć prowadzonych podczas ferii były osoby w różnym wieku. Najlepsze, najbardziej systematyczne pomiary pogody wykonała 12-letnia Dorota Witas, która do ogródka meteorologicznego przychodziła codziennie przez dwa tygodnie. Przy termometrach dyżurowała już od godziny 6 rano.

Przez cały okres trwania wykładów młodzież rywalizowała o cenne punkty, które zdobywała, prowadząc pomiary, uczestnicząc w quizach z wiedzy meteorologicznej, czy też projektując własne przyrządy pomiarowe. Szczególnie promowano inwencję twórczą młodzieży, a najlepsze prace nagrodzono książkami i innymi upominkami tematycznie związanymi z meteorologią.

Mieliśmy takie specjalne arkusze, a spisy pogody odbywały się co trzy godziny. Odnotowywaliśmy temperaturę powietrza i gleby. Ocenialiśmy setting i prędkość wiatru.

Marek Duraj, członek Klubu, uczeń Zespołu Szkół nr 4 w Sopotni Wielkiej

Uczniowie okolicznych szkół też mieli swoje meteorologiczne pięć minut

W ramach projektu członkowie Klubu poprowadzili w pięciu szkołach w Sopotni Wielkiej, Sopotni Małej, Krzyżowej i Jeleśni wykłady dotyczące podstawowych zagadnień z zakresu meteorologii. W spotkaniach wzięło udział łącznie około 1000 uczniów. Później mieli oni możliwość odwiedzenia ogródka i wykonania samodzielnych pomiarów pogody.

Partnerzy:

- Zespół Szkół nr 4 w Sopotni Wielkiej
- Sołtys Sopotni Wielkiej
- Z.P.U.H. „Delicje”, Sosnowiec
- Polskie Radio Katowice
- Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego
- Planetarium Śląskie
- Stacje Meteorologiczne w Sosnowcu, Chorzowie i Katowicach
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
- Firma ECOTON, Sopot

Kwota dotacji: 13 722 zł

Kontakt:

Beskidzki Klub Astronomiczny „Polaris”
Piotr Nawalkowski – koordynator projektu
34-340 Sopotnia Wielka
tel. (32) 785 38 88, 785 32 79
e-mail: polaris@op.pl

Anemorumbometr, termohigrometr, luksometr

To przyrządy, które zostały zainstalowane w ogródku. Młodzież, która wzięła udział w projekcie, bezbłędnie rozpoznaje zastosowanie urządzeń służących do mierzenia prędkości i kierunku wiatru, pomiaru temperatury i wilgotności powietrza oraz natężenia światła. W ramach projektu udało się stworzyć w Sopotni Wielkiej świetnie funkcjonującą stację meteorologiczną.

Jak twierdzi Piotr Nawalkowski, prezes Klubu: *Człowiek ciągle dąży do doskonałości!* Jego **marzeniem** jest stworzenie ze stacji, prawdziwej stacji meteorologicznej, która funkcjonowałaby w strukturach Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz współpracowała z międzynarodową organizacją WMO (World Meteorological Organization). Wtedy zatrudnienie na stacji mogliby znaleźć mieszkańcy Sopotni Wielkiej.

Stowarzyszenie
„Wspólnota Myślenice”

Raport z Cyfrowej Przestrzeni

Myślenice

W takim mieście jak 18-tysięczne Myślenice oferta kulturalna jest siłą rzeczy ograniczona. Wielkim sukcesem tej miejscowości jest sprawnie funkcjonująca Galeria Sztuki Współczesnej. Kiedy w 1999 r. los galerii stanął pod znakiem zapytania, artyści zebrali blisko 2000 podpisów w obronie tego miejsca. Wtedy też powstało Stowarzyszenie „Wspólnota Myślenice”. Jak podkreśla Jerzy Fedirko, prezes organizacji: *Artyści są zawsze indywidualistami, biegają własnymi drogami, trudno ich złapać do jakiegokolwiek organizacji, a tu w Myślenicach to się udało, skrzyknęliśmy się i powstało stowarzyszenie.*

Żyjemy w czasach, kiedy z epoki rękodziela przechodzimy w cyfrową przyszłość – cała współczesna sztuka: literatura, muzyka, film, teatr wykorzystuje zapis cyfrowy. Tworzy się nowy język, którego się nie zrozumie bez odpowiedniego wtajemniczenia - przekonuje Jerzy Fedirko.

Z tych przemyśleń narodził się pomysł na projekt. Stowarzyszenie postanowiło przybliżyć młodym ludziom szanse i zagrożenia, jakie niesie ze sobą zapis cyfrowy, narzędzia multimedialne wykorzystywane na różnych polach, nie tylko w sztuce, ale i w komunikacji międzyludzkiej.

Zapiski w dzienniku pokładowym

Większość działań skoncentrowała się w Galerii Sztuki Współczesnej przy myślenickim rynku. Projekt niemal z każdym dniem rozrastał się, pojawiały się nowe pomysły, nowe zadania do wykonania. Aby zapewnić sprawną realizację poszczególnych działań, powołano zespoły odpowiedzialne za konkretne etapy projektu. Na ich czele stanęli liderzy, członkowie stowarzyszenia lub partnerzy projektu. Wszystko, co się udało, wydarzyło, na bieżąco zapisywano w dzienniku pokładowym.

Sztuka współczesna wymaga wprowadzenia. Staje się ono trampoliną do własnych poszukiwań.
Jerzy Fedirko, prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Myślenice”

Tajniki cyfrowej przestrzeni

Tajniki zapisu cyfrowego poznawano podczas pięciu wystaw fotograficznych, którym towarzyszyły wykłady i dyskusje. Galerię odwiedzały prawdziwe tłumy, wystawy obejrzało łącznie prawie 2,5 tys. osób.

Dla młodzieży poważnie zainteresowanej fotografią zorganizowano cykl ośmiu spotkań z artystami fotografikami. Podczas tych warsztatów poruszono zagadnienia związane z fotografią architektury, przyrody, fotografią portretową, aktem, fotografią reklamową i teatralną. We współpracy z miejscowymi bibliotekami zorganizowano specjalistyczne sesje naukowe o szansach i zagrożeniach dla czytelnictwa wynikających z upowszechnienia nośników cyfrowych. Odbyla się także sesja poświęcona zagadnieniom związanym z postmodernizmem i literaturą science fiction. Przy zaangażowaniu lokalnych bibliotek, licznych księgarni i wydawnictw zorganizowano Giełdę Książek i Fotografii promującą czytelnictwo. Mieszkańcy nie tylko kupowali książki, ale mogli je także wymieniać.

DJ-art

Na jednym z myślenickich forów internetowych młodzi ludzie dyskutowali o muzyce – kto jakiej słucha, jak mikсовать różne kawałki przy użyciu komputera, żalili się, że nie mają gdzie grać.

Pod wpływem tych dyskusji Stowarzyszenie „Wspólnota Myślenice” zdecydowało się zorganizować warsztaty poświęcone różnym nurtom muzyki współczesnej 12-osobowej grupie muzyków grających po klubach i dyskotekach zaproponowano udział w 5-dniowych profesjonalnych warsztatach poprowadzonych przez krakowskich DJ-ów.

Listy miłosne

Czy ktoś dzisiaj pisze jeszcze listy miłosne? Takie pytanie realizatorzy projektu zadali myśleniczkom. Konkurs na najpiękniejszy list miłosny miał być punktem wyjścia do zastanowienia się nad tym, jak się współcześnie komunikujemy, jak wyrażamy swoje uczucia. Forma listu mogła być dowolna, nadsyłano zarówno tradycyjne listy, jak i SMS-y, e-maile, wiadomości graficzne. Realizatorzy projektu byli ciekawi, co powie młodzież. Czym dla nich jest wyznaczenie miłosne? Czy komunikat „kocham Cię” przesłany SMS-em ma taką samą siłę jak dawniej papierowy list? Jak wyrażają swoją miłość ludzie, którzy zakochali się przez internet? Konkurs objęła patronatem „Gazeta Krakowska”.

Utrwalanie obrazów miasta

Strasznie czas pędzi do przodu. Rzeczy, które na co dzień mijamy, nagle znikają i okazuje się, że nikt ich nie sfotografował – opowiada Jerzy Fedirko. W dokumentacji zgromadzonej w archiwum Myślenic są poważne luki – po wielu budynkach, ludziach i przeszłych wydarzeniach nie pozostało śladu.

Aby utrwalić obraz miasta i jego mieszkańców, realizatorzy projektu zaprosili wszystkich mieszkańców do udziału w zbiorowej akcji fotografowania Myślenic. Na ten cel udało się pozyskać 50 jednorazowych aparatów fotograficznych, a także 200 filmów. Za aparaty chwyciło ponad 500 osób.

Wielkie pranie

Na zakończenie projektu stowarzyszenie zorganizowało otwartą imprezę dla mieszkańców. Myśleniczanie spotkali się na rynku. Na sznurach białoznanych zawisły fotografie zrobione podczas akcji fotografowania miasta. Wystawie towarzyszył koncert jazzowy i popisy uczestników warsztatów DJ-skich. Imprezę uświetnił pokaz sztucznych ogni.

Co dalej?

Projekt ten przyciągnął wielu młodych ludzi zainteresowanych fotografią. Z myślą o nich chielibyśmy zorganizować *Myślenicką Akademię Sztuki, roczne studium fotografii* – opowiada Agnieszka Cahn, członek Stowarzyszenia „Wspólnota Myślenice”.

Kontakt:

Stowarzyszenie „Wspólnota Myślenice”
Jerzy Fedirko – koordynator projektu
ul. Niepodległości 25
32-400 Myślenice
tel. (12) 272 12 20
fax (12) 274 26 32
e-mail: agnieszka@wspolnota.art.pl
www.wspolnota.art.pl

Partnerzy:

- Myślenicki Ośrodek Kultury
- Miejska Biblioteka Publiczna
- Biblioteka Pedagogiczna
- Księgarnia Gowin
- Foto – Polek i Foto – Bielecki
- Zespół Szkół Techniczno-Ekonomicznych
- Teatr ZER
- Urząd Miasta i Gminy Myślenice
- Grupa poetycka TILIA
- media lokalne: „Dziennik Polski”, „Gazeta Krakowska”, „Gazeta Myślenicka”

Kwota dotacji: 15 145 zł

Nie przewidzieliśmy, że projekt wzbudzi taki entuzjazm wśród mieszkańców, że będą przychodzić do galerii. Największą frekwencję mieliśmy w sobotę. Ludzie robili zakupy i przy okazji wpadali na wystawę.

Ewa Chęcińska-Czaplak,
członek Stowarzyszenia „Wspólnota Myślenice”

187 projektów
realizowanych
w trzeciej edycji
„Działaj Lokalnie”

001. „Amor Omnia Vincit”

Tytuł projektu: Chceme le so zarzec... ale co? - czyli chcemy zażyć... ale co?

Miejscowość: Kartuzy, województwo pomorskie

Kwota dotacji: 10 164 zł

Projekt miał na celu pokazanie młodym ludziom, że wolny czas można spędzać twórczo i ciekawie bez sięgania po różnego rodzaju używki. Zaplanowano szereg spotkań edukacyjnych: wykłady o uzależnieniach, rozmowy z psychologiem, a także imprezy rekreacyjne: dyskoteki, wycieczki, jogging.

002. „Koalicja dla Młodych” przy Białobrzeskim Towarzystwie Kulturalnym

Tytuł projektu: Kropelka

Miejscowość: Białobrzegi, województwo mazowieckie

Kwota dotacji: 9400 zł

Projekt miał na celu stworzenie Programu Stypendialnego „Kropelka” dla uzdolnionej młodzieży. Zaplanowano szereg imprez kulturalnych – wystaw, wieczorów literackich mających na celu pozyskanie środków na stypendia oraz promowanie młodych talentów w środowisku lokalnym.

003. Beskidzki Klub Astronomiczny „Polaris”

Tytuł projektu: Wiejski ogródek – zamiast warzyw wiedza meteorologiczna

Miejscowość: Sopotnia Wielka, województwo śląskie

Kwota dotacji: 13 722 zł

Projekt miał na celu przygotowanie i zbudowanie ogródka meteorologicznego „Astrometeo”, który umożliwi dokładne badanie pogody i lokalnego klimatu. Powstanie takiego obserwatorium miało stworzyć szansę młodzieży na ciekawe spędzenie wolnego czasu, poszerzenie wiedzy z zakresu meteorologii, hydrologii i ekologii.

004. Bieszczadzkie Stowarzyszenie Ekoturystyczne „Baszta”

Tytuł projektu: Ośrodek promocji turystycznej regionu

Miejscowość: Lesko, województwo podkarpackie

Kwota dotacji: 14 940 zł

Projekt miał na celu stworzenie ośrodka promocji turystycznej, który informowałby o atrakcjach turystycznych regionu, a także opracowanie dokumentacji szlaków rowerowych i wydanie przewodnika po Bieszczadach.

005. Bieszczadzkie Towarzystwo Folkowe „Bojkowiana”

Tytuł projektu: Ratuśmy co się da! – warsztaty rękodzieła

Miejscowość: Ustrzyki Dolne, województwo podkarpackie

Kwota dotacji: 8780 zł

Projekt miał na celu pokazanie, że tradycyjne rzemiosło może stanowić dobre źródło zarobkowania dla osób bezrobotnych. Uczestników projektu postanowiono zapoznać z różnymi technikami rękodzieła ludowego, możliwościami uruchomienia własnej działalności gospodarczej i sposobami jej finansowania.

006. Caritas Diecezji Drohiczyńskiej oddział przy Parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Siemiatyczach

Tytuł projektu: Taki sam, a jednak inny

Miejscowość: Siemiatycze, województwo podlaskie

Kwota dotacji: 14 842 zł

Projekt miał na celu utworzenie świetlicy „Przystań”, w której dzieci miałyby możliwość uczestniczenia w zajęciach edukacyjnych (wspólne odrabianie lekcji, nauka języków obcych, informatyka, zajęcia plastyczne, koła zainteresowań) i rozwijania umiejętności pracy w grupie, postaw zaradności i samodzielności.

007. Caritas Diecezji Sosnowieckiej; Centrum Młodzieżowe „Tlen” w Wojkowicach

Tytuł projektu: Klub Beskid – trotera

Miejscowość: Wojkowice, województwo śląskie

Kwota dotacji: 12 384,40 zł

Projekt miał na celu zachęcenie młodzieży z trudnych środowisk do aktywności. Młodzi ludzie poprzez samodzielne planowanie i organizowanie górskich wypraw oraz przygotowanie wystawy fotograficznej mieli nauczyć się efektywnej pracy w grupie, odpowiedzialności i zaradności.

008. Caritas Parafii p.w. św. Jana Chrzciciela w Trzciance

Tytuł projektu: Aktywność kluczem do pracy

Miejscowość: Trzcianka, województwo wielkopolskie

Kwota dotacji: 15 190 zł

Projekt miał na celu zapoznanie grupy bezrobotnej młodzieży z obsługą komputera, metodami poszukiwania pracy, a także stworzenie im możliwości zdobycia nowych doświadczeń poprzez zaangażowanie się w wolontariat. W ten sposób młodzi ludzie mieli uwierzyć we własne siły i przewyciężyć postawy bierno i roszczeniowe.

009. Centrum Rozwoju Społeczno-Ekonomicznego

Tytuł projektu: Przedsiębiorczość na ludowo

Miejscowość: Sielec, województwo podkarpackie

Kwota dotacji: 13 350 zł

Projekt miał na celu przeszkolenie ok. 75 osób bezrobotnych z zakresu różnych technik rękodzieła ludowego (wikliniarstwa, wyrobu witraży, garncarstwa, kowalstwa i rzeźbiarstwa), co miało przyczynić się do zmniejszenia bezrobocia i podtrzymania bogatej tradycji rękodzielniczej na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

010. Cybińskie Stowarzyszenie Rozwoju Pro-Eko

Tytuł projektu: Kłopot bez kłopotu – rozwój i wspieranie budowy demokratycznych struktur wśród mieszkańców „bocianiej wioski”

Miejscowość: Cybinka, województwo lubuskie

Kwota dotacji: 15 175 zł

Projekt miał na celu zwiększenie atrakcyjności turystycznej „bocianiej wioski” poprzez przekazanie mieszkańcom przydatnej wiedzy o gospodarstwach agroturystycznych, produkcji i sprzedaży zdrowej żywności, ekologii, a także poprzez wytyczenie tras rowerowych i wydanie przewodnika po atrakcjach regionu.

011. Dęblińskie Stowarzyszenie Gospodarcze

Tytuł projektu: Dęblińsk - dęblińskowi – rozwój informacji lokalnej i pomocy obywatelskiej

Miejscowość: Dęblin, województwo lubelskie

Kwota dotacji: 14 588 zł

Projekt miał na celu aktywizację mieszkańców poprzez utworzenie Centrum Pomocy Obywatelskiej świadczącej usługi informacyjno-doradcze oraz Biura Wolontariatu pośredniczącego w kontaktach między wolontariuszami i potencjalnymi pracodawcami.

012. Europejskie Centrum Rolnictwa Ekologicznego i Turystyki, Polska

Tytuł projektu: Ekologizacja rolnictwa i turystyki wiejskiej szansą dla przyrody i mieszkańców powiatu kamiennogórskiego

Miejscowość: Bukówka, województwo dolnośląskie

Kwota dotacji: 15 060 zł

Projekt miał na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz odpowiedzialności za środowisko naturalne. Był w szczególności adresowany do rolników regionu. Zakładał przeprowadzenie szkoleń dotyczących prowadzenia gospodarstw i rolnictwa ekologicznego.

013. Fundacja Busko Zdrój

Tytuł projektu: Poniedziałnie szlaki

Miejscowość: Busko Zdrój, województwo świętokrzyskie

Kwota dotacji: 15 142 zł

Projekt miał na celu podniesienie walorów turystycznych regionu poprzez stworzenie szlaku turystycznego. Miał aktywizować mieszkańców poprzez angażowanie ich do pracy przy obsłudze wytyczonych szlaków.

014. Fundacja Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej

Tytuł projektu: Zbieramy dla zmiany

Miejscowość: Biłgoraj, województwo lubelskie

Kwota dotacji: 15 060 zł

Projekt miał na celu utworzenie Funduszu Młodych, dzięki któremu młodzież, korzystając ze wsparcia finansowego i merytorycznego, będzie mogła realizować swoje własne pomysły na kreatywne zagospodarowanie czasu wolnego.

015. Fundacja im. Brata Alberta w Krakowie, jednostka w Aleksandrowie Kujaw. z siedz. w Ołtoczynie

Tytuł projektu: Ołtoczyn-Karczemka, wczoraj - dziś - jutro

Miejscowość: Ołtoczyn, województwo kujawsko-pomorskie

Kwota dotacji: 8700 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności lokalnej oraz nakłonienie mieszkańców do podjęcia walki z bezrobociem. Cykl wykładów i plenerów miał wskazać mieszkańcom nowe możliwości zarobkowania i ciekawe formy spędzania czasu wolnego.

016. Fundacja Kultury Ziemi Sandomierskiej

Tytuł projektu: Program Edukacji Artystycznej Młodzieży „Kotłownia Artystyczna”

Miejscowość: Sandomierz, województwo świętokrzyskie

Kwota dotacji: 15 018 zł

Projekt miał na celu rozwijanie wiedzy i umiejętności praktycznych młodzieży z zakresu kilku dziedzin sztuki poprzez stworzenie Klubu Młodzieżowego „Kotłownia Artystyczna”. Klub ma być miejscem warsztatów, konkursów i wystaw pokonkursowych.

017. Fundacja na Rzecz Rozwoju Powiatu Wieluńskiego

Tytuł projektu: „Dobra moneta stypendysty”- program na rzecz rozwoju funduszu stypendialnego

Miejscowość: Wieluń, województwo łódzkie

Kwota dotacji: 15 070 zł

Projekt miał na celu stworzenie szerokiej koalicji dzieci, rodziców, nauczycieli, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych

na rzecz rozwoju i wspierania funduszu stypendialnego. Pozyskane środki finansowe umożliwią młodym mieszkańcom kontynuowanie edukacji oraz rozwijanie własnych umiejętności.

018. Fundacja „Nowy Staw”

Tytuł projektu: Młodzi lokalnie

Miejscowość: Nasutów, województwo lubelskie

Kwota dotacji: 12 200 zł

Projekt miał na celu aktywizowanie młodzieży poprzez reaktywowanie działalności Klubu Młodzieżowego, który ma prowadzić zajęcia, wycieczki i warsztaty adresowane do młodych ludzi. Zadaniem starszych członków Klubu jest samodzielne prowadzenie Klubiku dla młodszych bywalców.

019. Fundacja „Pokolenia”

Tytuł projektu: Jeden kłos - razem dla wspólnej sprawy

Miejscowość: Pelplin, województwo pomorskie

Kwota dotacji: 15 005 zł

Projekt miał na celu włączenie mieszkańców Pelplina we wspólne działania na rzecz podniesienia walorów turystycznych regionu. Przygotowaniu ścieżki edukacyjnej we wsi miały towarzyszyć wykłady poświęcone segregacji odpadów oraz ochrony środowiska naturalnego.

020. Fundacja Pomocy Szkole im. E. Machniewicza

Tytuł projektu: Czas wolny nie znaczy stracony

Góra, województwo dolnośląskie

Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży poprzez powołanie różnych kółek zainteresowań oraz założenie kawiarenki internetowej. Zaplanowano również cykl spotkań poświęconych zagadnieniom związanym z wyborem szkoły i rozwojem zawodowym młodzieży.

021. Fundacja Rozwoju Miasta i Gminy Lubawka „Brama Lubawska”

Tytuł projektu: Piknik ekologiczno- wędkarski „Jedziemy na Bukówkę”

Miejscowość: Lubawka, województwo dolnośląskie

Kwota dotacji: 12 570 zł

Projekt miał na celu zapoznanie mieszkańców Dolnego Śląska z pięknem przyrody Sudetów Środkowych, a także promowanie wśród nich postaw ekologicznych. Zaplanowano wspólne sprzątnięcie terenów zielonych, pogadanki o przyrodzie i ekologii, a także konkursy plastyczne dla dzieci.

022. Fundacja Rozwoju Regionu Pierzchnica

Tytuł projektu: Dziedzictwo kulturowe gminy Pierzchnica w zabytkach

Miejscowość: Pierzchnica, województwo świętokrzyskie

Kwota dotacji: 12 570 zł

Projekt miał na celu przygotowanie i wydanie opracowania prezentującego najważniejsze zabytki w gminie, a tym samym zwiększenie świadomości historycznej mieszkańców o regionie w którym żyją. W opracowywanie mappek, zbieranie informacji o zabytkach włączono uczniów lokalnego gimnazjum.

023. Fundacja Rozwoju Społecznego „Nad Symsarną”

Tytuł projektu: Przedsiębiorczość za pan brat ze środowiskiem

Miejscowość: Lidzbark Warmiński, województwo warmińsko-mazurskie

Kwota dotacji: 15 090 zł

Projekt miał na celu pokazanie młodzieży i kadrze kierowniczej lokalnych przedsiębiorstw, jak zarządzać firmą z poszanowaniem dla naturalnego środowiska Warmii i Mazur. Zamiast wykładów i nudnych szkoleń uczestnikom projektu zaproponowano udział w duńskiej grze ekologicznej będącej symulacją firm produkcyjnych.

024. Fundusz Lokalny Masywu Śnieżnika

Tytuł projektu: Wszystko na sprzedaż

Miejscowość: Wójtowice, województwo dolnośląskie

Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu zwiększenie wiedzy młodzieży na temat historii Sudetów i bogatej kultury regionalnej polsko-czesko-niemieckiej. Zaplanowano seminarium etnograficzne, cykl warsztatów rękodzieła ludowego, a także zajęcia zapoznające młodych ludzi z zagadnieniami marketingu i mechanizmami funkcjonowania rynku.

025. Gminne Stowarzyszenie Partnerskie „Partner”

Tytuł projektu: Folk Art. Komprachcice 2004

- Program Odtwarzania Dziedzictwa Kulturowego

Miejscowość: Komprachcice, województwo opolskie

Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu wypromowanie lokalnych twórców ludowych poprzez organizację wystaw i wydanie folderu przedstawiającego ich prace. Przypomnienie mieszkańcom dawnych tradycji miało skonsolidować społeczność.

026. Gminny Ludowy Klub Sportowy „Orzyc” Janowo

Tytuł projektu: Każdy Potrafi. Każdy jest zwycięzcą
Miejscowość: Janowo, województwo warmińsko-mazurskie
Kwota dotacji: 12 252 zł

Projekt miał na celu zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży, a także promowanie różnych form rekreacji ruchowej poprzez powołanie Klubu Miłośników Sportu. Możliwość aktywnego uczestniczenia w turniejach tenisowych, rozgrywkach siatkówki, zajęciach z aerobiku miała zintegrować wszystkich mieszkańców Janowa.

027. Gołdapski Fundusz Lokalny

Tytuł projektu: „Razem skuteczniej - Centrum Wspierania Aktywności Społecznej w Gołdapi”
Miejscowość: Gołdap, województwo warmińsko-mazurskie
Kwota dotacji: 15 074 zł

Projekt miał na celu poszerzenie wiedzy na temat działalności organizacji pozarządowych powiatu gołdapskiego wśród władz samorządowych i mieszkańców. Zaplanowano opracowanie strony internetowej, informatora o organizacjach pozarządowych, a także zorganizowanie festynu Majówki Pozarządówki.

028. Kaszubski Instytut Rozwoju

Tytuł projektu: Aktywna jesień życia!
Miejscowość: Kościerzyna, województwo pomorskie
Kwota dotacji: 8777 zł

Projekt miał na celu stworzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku, gdzie starsze osoby mogłyby spotkać się, nawiązać przyjaźnię, wymieniać poglądy i doświadczenia oraz uczyć się nowych rzeczy. Seniorom zaoferowano: wieczorki muzyczne, specjalistyczne badania, wycieczki i festyny.

029. Katolickie Stowarzyszenie „Dom na skRAJu”

Tytuł projektu: Pstryk
Miejscowość: Pieniężno, województwo warmińsko-mazurskie
Kwota dotacji: 4200 zł

Projekt miał na celu stworzenie koła fotograficznego oferującego młodym ludziom możliwość poznania warsztatu sztuki fotograficznej. Klubowicze organizowali wystawy, powstała stała galeria prac uczestników.

030. Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej, Warsztat Terapii Zajęciowej

Tytuł projektu: Ty i Ja, czyli My
Miejscowość: Piaseczno, województwo mazowieckie
Kwota dotacji: 12 178 zł

Projekt miał na celu pokazanie społeczeństwu potencjału, jaki drzemie w osobach niepełnosprawnych. Cykl warsztatów artystycznych wspólnych dla niepełnosprawnych i młodzieży szkolnej oraz debat w gimnazjach i liceach zakończył się wernisażem i wydaniem publikacji pt. „Nasz wspólny świat”.

031. Klub Górski Doliny Białej Łądeckiej

Tytuł projektu: Łądecka wieża Babel – Historie ludzi różnych narodowości zamieszkujących Dolinę Białej i Łądeckiej w okresie przed i powojennym XX w.
Miejscowość: Łądek Zdrój, województwo dolnośląskie
Kwota dotacji: 13 096 zł

Projekt miał na celu przybliżenie mieszkańcom powojennej historii Łądka Zdroju poprzez zgromadzenie w formie książkowej wspomnień ludzi różnorodnych narodowości zamieszkujących Dolinę Białej Łądeckiej w tamtym okresie.

032. Koło Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych w Kożuchowie

Tytuł projektu: Moja droga do sukcesu wiedzie przez wiedzę i umiejętności
Miejscowość: Kożuchów, województwo lubuskie
Kwota dotacji: 13 810 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności osób bezrobotnych poprzez przeprowadzenie szkoleń z zakresu: obsługi komputera i korzystania z internetu, doradztwa finansowo-księgowego, języka angielskiego, tworzenia gospodarstw agroturystycznych, rękodzieła.

033. Komenda Hufca ZHP w Bierutowie

Tytuł projektu: Poszukiwanie przygód...
Miejscowość: Bierutów, województwo dolnośląskie
Kwota dotacji: 5300 zł

Projekt miał na celu zainteresowanie dzieci i młodzieży aktywnością kulturalną poprzez stworzenie im możliwości uczestniczenia w warsztatach teatralnych i przygotowywaniu spektakli.

034. Koronowskie Stowarzyszenie Oświatowe „Corona”

Tytuł projektu: Wędrujemy z jedyneką – utworzenie klubu turystycznego w Gimnazjum nr 1
Miejscowość: Koronowo, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 15 092 zł

Projekt miał na celu zagospodarowanie wolnego czasu młodzieży poprzez utworzenie przygimnazjalnego klubu turystycznego Wędrujemy z Jedyneką. Realizatorzy projektu chcieli zapoznać młodzież z zasadami pracy metodą projektów, działalnością ośrodków wczasowych, gospodarstw agroturystycznych i innych instytucji zaangażowanych w obsługę ruchu turystycznego.

035. Krakowska Kongregacja Kupiecka Oddział Terenowy w Myślenicach

Tytuł projektu: Wielkanocne Spotkanie Myśleniczian
Miejscowość: Myślenice, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 12 485 zł

Projekt miał na celu zwiększenie świadomości mieszkańców Myślenic na temat problemów osób marginalizowanych poprzez przeprowadzenie akcji informacyjnej dotyczącej pomocy społecznej i sytuacji ludzi ubogich, samotnych, a także poprzez wspólne zorganizowanie Wielkanocnego Spotkania Myśleniczian, czyli wielkanocnego tradycyjnego posiłku dla osób niezamieszkałych na miejscowym rynku.

036. Leżajskie Stowarzyszenie Rozwoju

Tytuł projektu: Motyle drewniane, koniki bujane, z papieru kwiaty...
Miejscowość: Leżajsk, województwo podkarpackie
Kwota dotacji: 11 540 zł

Projekt miał na celu podtrzymanie zanikającej tradycji ludowej wśród dzieci poprzez przeprowadzenie cyklu zajęć pozalekcyjnych z zakresu zabawkarstwa i rękodzieła ludowego, a także przygotowanie nauczycieli z powiatu leżajskiego do prowadzenia zajęć ze sztuki ludowej.

037. Lubelski Związek Stowarzyszeń Agroturystycznych

Tytuł projektu: Historia w murach wieży zakłęta
Miejscowość: Wojciechów, województwo lubelskie
Kwota dotacji: 15 064 zł

Projekt miał na celu zaangażowanie społeczności lokalnej w działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturalnego Ziemi Wojciechowskiej poprzez wspólną pracę nad utworzeniem Muzeum Regionalnego i Galerii Sztuki Ludowej. Mieszkańcy gromadzili eksponaty do muzeum, a także pomogli w opracowaniu publikacji „Wojciechów – wieś przy wieży”.

038. Macierz Ziemi Cieszyńskiej - Towarzystwo Miłośników Regionu - Koło w Strumieniu

Tytuł projektu: Żabi Kraj tradycją i kulturą stoi
Miejscowość: Strumień, województwo śląskie
Kwota dotacji: 11 540 zł

Projekt miał ocalić od zapomnienia zanikające zwyczaje i obrzędy ludowe, pieśni i tańce cieszyńskie, legendy i gwarę ziemi strumieńskiej („Żabiego Kraju”) poprzez organizowanie cyklicznych imprez, konkursów gwarowych, przeglądów, koncertów, które na stałe wejdą do kalendarza kulturalnego gminy Strumień.

039. Mazowiecki Oddział Regionalny Towarzystwa ALTUM

Tytuł projektu: Porozumienie na rzecz Trzeźwości
Miejscowość: Szydłowiec, województwo mazowieckie
Kwota dotacji: 15 030 zł

Projekt miał na celu powołanie Porozumienia na rzecz Trzeźwości, skupiającego najważniejsze instytucje i liderów społecznych zajmujących się działaniami profilaktycznymi w gminach z terenu powiatu szydłowieckiego. Zadaniem tego Porozumienia było opracowanie lokalnych strategii zapobiegających alkoholizmowi.

040. Międzygminne Towarzystwo Regionalne Dobrodzień - Żębówice

Tytuł projektu: Dzień dobry Miasto Dobrodzień - w roku 630 Twego istnienia!
Miejscowość: Dobrodzień, województwo opolskie
Kwota dotacji: 15 044 zł

Projekt ma na celu zapoznanie mieszkańców z lokalną tradycją i historią poprzez utworzenie izby regionalnej w Dobrodzieniu, w której z lekcji muzealnych i edukacyjnej ścieżki regionalnej korzystać będą uczniowie dziewięciu szkół z terenu gminy.

041. Międzyszkolny Klub Sportowy „SPARTAN”

Tytuł projektu: Stawiamy żagle demokracji
Miejscowość: Koronowo, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 15 145 zł

Projekt miał na celu promocję żeglarstwa jako sposobu na aktywne spędzanie wolnego czasu. Zaplanowano przeprowadzenie szkoleń żeglarskich dla dzieci i młodzieży oraz organizację Festiwalu Piosenki Żeglarskiej.

042. Nowomiejskie Stowarzyszenie „Salveo”

Tytuł projektu: W grupie siła
Miejscowość: Nowe Miasto Lubawskie, województwo warmińsko-mazurskie
Kwota dotacji: 2391 zł

Projekt miał na celu zorganizowanie na terenie powiatu nowomiejskiego kobiecych grup samopomocowych dla ofiar przemocy. Zaplanowano cykl spotkań szkoleniowych: z funkcjonariuszem policji, z lekarzem pierwszego kontaktu, z psychologiem, z kuratorem sądowym i z prawnikiem.

043. Ochotnicza Straż Pożarna w Wąwale

Tytuł projektu: Otwórzmy siebie dla innych
Miejscowość: Wąwał, województwo łódzkie
Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu zwiększenia integracji środowiska lokalnego poprzez utworzenie świetlicy wiejskiej w budynku OSP jako centrum aktywności młodzieży. Bogata oferta zajęć (lekcje angielskiego, wycieczki, zajęcia komputerowe, teatralne, taneczne i plastyczne) sprzyjać miała wyrównywaniu szans edukacyjnych młodych ludzi.

044. Ochotnicza Straż Pożarna w Będkowicach

Tytuł projektu: Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców i eliminowanie patologii- aktywizacja środowiska wiejskiego
Miejscowość: Będkowice, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 15 151 zł

Projekt miał na celu stworzenie miejsca, gdzie mieszkańcy Będkowic mogliby korzystać z Internetu i dokształcać się. Dzieciom i dorosłym umożliwiono uczestniczenie w zajęciach komputerowych, lekcjach języka angielskiego, zorganizowano także szkolenie z zakresu prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.

045. Ochotnicza Straż Pożarna w Budrach

Tytuł projektu: Tacy sami?
Miejscowość: Budry, województwo warmińsko-mazurskie
Kwota dotacji: 14 900 zł

Projekt miał na celu zwiększenie wiedzy mieszkańców gminy Budry na temat tradycji i zwyczajów mniejszości ukraińskiej poprzez wspólne uczestnictwo w licznych spotkaniach i specjalistycznych warsztatach: językowych, tanecznych, wokalnych, teatralnych, rękodzielniczych i kulinarnych.

046. Ochotnicza Straż Pożarna w Jasienicy

Tytuł projektu: W kolejne stulecie z nowymi siłami
Miejscowość: Jasienica, województwo śląskie
Kwota dotacji: 15 158 zł

Projekt miał na celu pożyteczne zagospodarowanie czasu dzieci i młodzieży poprzez stworzenie świetlicy w budynku OSP i powołanie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej. W ten sposób młodzi ludzie mogli skorzystać z szeregu sportowych atrakcji (siłownia, ping-ponga, sali gimnastycznej), pokazów filmów itp.

047. Ochotnicza Straż Pożarna w Radzanowie

Tytuł projektu: Dobre iskierki
Miejscowość: Radzanów, województwo mazowieckie
Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu stworzenie bezpiecznie urządzonego miejsca zabaw i edukacji przeciwpożarowej dla dzieci. Wspólna praca przy budowaniu placu zabaw sprzyjać miała integracji mieszkańców.

048. Ochotnicza Straż Pożarna w Woliborzu

Tytuł projektu: Wypalaj glinę, nie łąki!
Miejscowość: Wolibórz, województwo dolnośląskie
Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności kulturalnej i świadomości ekologicznej mieszkańców wsi Wolibórz poprzez organizację edukacyjnych zajęć i imprez (warsztaty ceramiczne, zajęcia z rękodzieła ludowego, kurs przedsiębiorczości, sprzątanie lasów).

049. Ochotnicza Straż Pożarna w Woźnikach

Tytuł projektu: Nasze życie zależy od nas
Miejscowość: Woźniki, województwo mazowieckie
Kwota dotacji: 8664 zł

Projekt miał na celu wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z terenów wiejskich poprzez utworzenie Klubu Młodego Aktora, skupiającego osoby w wieku 13 – 16 lat z terenu gminy Radzanowo.

050. Ochotnicza Straż Pożarna w Zadusznikach

Tytuł projektu: W życiu jak na scenie
Miejscowość: Zaduszniki, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 13 234 zł

Projekt miał na celu zwiększenie integracji i aktywności mieszkańców Zadusznik poprzez powołanie grupy teatralnej i chóru środowiskowego. Zaplanowano warsztaty teatralne i muzyczne, spotkania z regionalnymi artystami.

051. Oddział „Osiek” Stowarzyszenia „Olszówka”

Tytuł projektu: Obudźmy nasz twórczy potencjał
Miejscowość: Osiek, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 15 080 zł

Projekt miał na celu zmniejszenie bezrobocia na terenie Osieka, przeciwdziałanie bierności kobiet pozostających bez pracy poprzez wywołanie w nich twórczej energii i podniesienie poczucia własnej wartości. Kobietom zaproponowano uczestnictwo w treningach psychologicznych i warsztatach sztuki użytkowej, ceramicznych i fotograficznych.

052. Oddział Lokalny Małopolskiego Forum Edukacji Europejskiej w Kluczach

Tytuł projektu: W czystym środowisku - ekologiczna odnowa wsi jurajskiej
Miejscowość: Klucze, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 15 007 zł

Projekt miał na celu włączenie całej społeczności w działania ekologiczne podejmowane na terenie wsi Klucze. Zorganizowano wiele działań edukacyjnych adresowanych do dzieci i mło-

dzieży: warsztaty ekologiczne „Wędrówka po ziemi”, warsztaty dziennikarskie „Zielone Pogotowie Informacyjne”, przeprowadzono konkurs na projekt lnianej torby i konkurs fotograficzny. Udało się powołać Klub Młodego Ekologa i uruchomić fabrykę papieru czerpanego.

053. Ośrodek Edukacji Ekologicznej i Gospodarczej

Tytuł projektu: Kurs towaroznawstwa zielarskiego
Miejscowość: Łęgi, województwo zachodniopomorskie
Kwota dotacji: 15 180 zł

Projekt miał na celu stworzenie osobom bezrobotnym szansy na znalezienie pracy poprzez przeprowadzenie kursu towaroznawstwa zielarskiego (znajomość ziół, technologie zasiewu i zbioru, prawo pracy, zagadnienia z dziedziny rejestracji działalności gospodarczej). Warsztatom towarzyszyły prelekcje na temat zdrowego stylu życia oraz świadomości ekologicznej.

054. Parafialny Zespół „Caritas”

Tytuł projektu: Skaryszew Wstępami słynie
Miejscowość: Skaryszew, województwo mazowieckie
Kwota dotacji: 1500 zł

Projekt miał na celu zainteresowanie dzieci dziedzictwem kulturowym ich miejscowości, pogłębienie wiedzy na temat znikających zawodów, kultywowania lokalnych tradycji ludowych i folkloru. Zaplanowano m.in. zajęcia poświęcone tradycjom wielkanocnym, topienie Marzanny, poznanie tradycji zawodu stolarz, spotkania z lokalnymi twórcami ludowymi.

055. Polski Komitet Pomocy Społecznej o/Głuchołazy

Tytuł projektu: Program przeciwdziałania negatywnym skutkom bezrobocia – Nie jesteś sam
Miejscowość: Głuchołazy, województwo opolskie
Kwota dotacji: 15 120 zł

Projekt miał na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom bezrobocia, zmniejszenie apatii bezrobotnych i zachęcenie ich do poszukiwania pracy. Zaplanowano włączenie osób bez pracy w działania na rzecz miasta: odśnieżanie i posypywanie ulic piaskiem, pomoc osobom starszym, samotnym w sprzątaniu, robieniu zakupów; organizacja przedświątecznej zbiórki żywności.

056. Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miejsko-Gminny Stowarzyszenie Charytatywne w Kolbuszowej

Tytuł projektu: I Gminny Festiwal Piosenki Dzieci i Młodzieży Następcy Janka Muzykanta
Miejscowość: Kolbuszowa, województwo podkarpackie
Kwota dotacji: 12 172 zł

Projekt miał na celu umożliwienie utalentowanej muzycznie młodzieży z regionu Kolbuszowej pełniejszego rozwoju, a także promowanie przedsięwzięć kulturalnych wśród społeczności lokalnej. Zaplanowano zorganizowanie warsztatów muzycznych zakończonych uroczystym koncertem otwartym dla mieszkańców.

057. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Strzegomiu

Tytuł projektu: Centrum Aktywności Lokalnej – Jesień życia nie musi być smutna
Miejscowość: Strzegom, województwo dolnośląskie
Kwota dotacji: 11 592 zł

Projekt miał na celu rozwijanie współpracy różnych środowisk na rzecz osób potrzebujących wsparcia psychicznego, materialnego czy duchowego. Zaplanowano uruchomienie pracowni plastycznej, rękodzielniczej i sali rehabilitacyjnej.

058. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Koło w Kamieniu Pom.

Tytuł projektu: Klub aktywności dla młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną Tacy sami
Miejscowość: Kamień Pomorski, województwo zachodniopomorskie
Kwota dotacji: 15 100 zł

Projekt miał na celu promowanie integracji uczniów i osób niepełnosprawnych intelektualnie poprzez zorganizowanie cyklu manualnych warsztatów integracyjnych. Osobom niepełnosprawnym intelektualnie umożliwiono także ciekawe spędzanie czasu wolnego poprzez uczestniczenie w zajęciach teatralnego klubu „Muza” i redakcji gazetki „My”.

059. Radlińskie Biuro Porad Obywatelskich (RBPO)

Tytuł projektu: Więcej wiedzy - lepiej żyć: poradnictwo obywatelskie szansą dla mieszkańców Radlina
Miejscowość: Radlin, województwo pomorskie
Kwota dotacji: 6730 zł

Projekt miał na celu zwiększenie wiedzy doradców Biura Porad Obywatelskich w zakresie prawa rodzinnego i prawa pracy, a przez to zmniejszenie liczby osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

060. Społeczna Inicjatywa Ekologiczna „Eko-Starcza”

Tytuł projektu: Leśne trasy rowerowe Starcza - Rudnik Mały - Starcza
Miejscowość: Starcza, województwo śląskie
Kwota dotacji: 14 592 zł

Projekt miał na celu zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców Starcza poprzez zorganizowanie konkursu dla dzieci i warsztatów ekologicznych, a także poprzez podjęcie wspólnych działań polegających na usunięciu dzikich wysypisk śmieci wokół dróg leśnych i polnych oraz przygotowanie i udostępnienie tras rowerowych.

061. Społeczne Stowarzyszenie Edukacyjno-Teatralne

Tytuł projektu: Raz, dwa, trzy – akcja!
Miejscowość: Szamocin, województwo wielkopolskie
Kwota dotacji: 14 500 zł

Projekt miał na celu wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży z Szamocina oraz okolicznych wsi poprzez powołanie Pracowni Filmu, Dyskusyjnego Klubu Filmowego, organizowanie warsztatów. Zajęcia filmowe miały także na celu uzupełnienie dokumentacji miasteczka poprzez przygotowanie paradokumentalnego filmu o Szamocinie.

062. Społeczne Stowarzyszenie Wiejskie „Okolice”

Tytuł projektu: Akademia teatralno-filmowa
Miejscowość: Osolin, województwo dolnośląskie
Kwota dotacji: 5042 zł

Projekt miał na celu rozwijanie zainteresowań teatralnych i filmowych wśród mieszkańców.

Zaplanowano cykl warsztatów dla młodzieży z zakresu tajników teatru i filmu, wyjazdy do teatru, pracę nad własnymi spektaklami.

063. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Szemrowice

Tytuł projektu: Jeden rok – jeden krok
Miejscowość: Szemrowice, województwo opolskie
Kwota dotacji: 11 705 zł

Projekt miał na celu zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców wsi poprzez likwidację istniejącego dzikiego wysypiska śmieci, uporządkowanie terenu i niedopuszczenie do powstawania nowych wysypisk tego typu.

064. Stowarzyszenie „Akademia Łucznicza”

Tytuł projektu: Otwieramy drzwi
Miejscowość: Łucznicza, województwo mazowieckie
Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu przeszkolenie animatorów pracujących z osobami niepełnosprawnymi z zakresu technik artystycznych wykorzystywanych w terapii: teatr, muzyka, taniec, pedagogika zabawy, warsztaty ceramiki, wikliny. Poprzez organizację seminarium połączonego z wystawą ArtBrut prezentującą prace

upośledzonych artystów starano się w innym świetle, niestereotypowo przedstawić osoby niepełnosprawne.

065. Stowarzyszenie „Bezpieczny Powiat Łobeski”

Tytuł projektu: Dajmy im szansę

Miejscowość: Łobez, województwo zachodniopomorskie

Kwota dotacji: 14 800 zł

Projekt miał na celu stworzenie szerokiej koalicji instytucji, organizacji, wolontariuszy, która będzie wspierać działania na rzecz osób znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych. Zaplanowano powołanie grupy wsparcia, a także przeprowadzenie warsztatów dotyczących radzenia sobie ze stresem, agresją, uzależnieniami, przemocą w rodzinie.

066. Stowarzyszenie „Hobbiton”

Tytuł projektu: Uczymy się

Miejscowość: Sierakowo Sławieńskie, województwo zachodniopomorskie

Kwota dotacji: 15 202 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności mieszkańców Sierakowa Sławieńskiego poprzez umożliwienie im wzięcia udziału w wyjazdowych szkoleniach z zakresu obsługi turystów i prowadzenia warsztatów rzemieślniczych. Z myślą o turystach zaplanowano w Sierakowie powstanie pięciu warsztatów: garncarskiego, tkackiego, leśnego, kowalskiego i architektury ziemi stwarzających mieszkańcom możliwość dodatkowego zarobkowania.

067. Stowarzyszenie „Homo Homini”

Tytuł projektu: Wędrujące przedszkole

Miejscowość: Chełmża, województwo kujawsko-pomorskie

Kwota dotacji: 14 157 zł

Projekt miał na celu utworzenie w czterech wsiach: Kończewice, Nawra, Bielczyny i Głuchowo ognisk przedszkolnych wyrównujących start dzieci 3-5-letnich. Zajęciom dla dzieci (plastycznym, muzycznym, ruchowym) towarzyszyły warsztaty dla rodziców z udziałem pedagogów, lekarza pediatry, logopedy i terapeutów uzależnień.

068. Stowarzyszenie „Konferencja Służb Ochrony Zielonych Płuc Polski”

Tytuł projektu: Cztery pory roku

Miejscowość: Krzywe, województwo podlaskie

Kwota dotacji: 11 301 zł

Projekt miał na celu uświadomienie dorosłym mieszkańcom wsi, uczniom szkół podstawowych i nauczycielom z terenu Wigierskiego Parku Narodowego zagrożeń dla środowiska wynika-

jących z prowadzenia działalności rolniczej i turystycznej. Na drodze konkursu plastycznego opracowano edukacyjny kalendarz-komiks ilustrujący zagrożenia dla przyrody i najlepsze sposoby ich uniknięcia.

069. Stowarzyszenie „Lepsze Jutro”

Tytuł projektu: Bądźmy razem

Miejscowość: Kamień Krajeński, województwo kujawsko-pomorskie

Kwota dotacji: 14 630 zł

Projekt miał na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych skutkami transformacji i bezrobocia. Zaplanowano szereg zajęć: warsztaty kulinarne, zajęcia plastyczne, konkurs ekologiczny, wyjazdy na basen i do teatru, spotkanie ze stomatologiem, zabawy i dyskoteki integracyjne.

070. Stowarzyszenie „Nasza Mała Ojczyzna” w Nowej Sarzynie

Tytuł projektu: Oznaki Życia - Ratownictwo dla każdego

Miejscowość: Nowa Sarzyna, województwo podkarpackie

Kwota dotacji: 14 490 zł

Projekt miał na celu przygotowanie mieszkańców Nowej Sarzyny do skutecznego reagowania w sytuacjach kryzysowych: udzielenia pierwszej pomocy, wzywania ratunku, reagowania w sytuacji chemicznego skażenia. Zaplanowano szkolenia i opracowanie edukacyjnego nagrania video.

071. Stowarzyszenie „Nasza Wieś”

Tytuł projektu: Plantacja

Miejscowość: Frączki, województwo warmińsko-mazurskie

Kwota dotacji: 15 044 zł

Projekt miał na celu zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym gminy poprzez odwołanie się do wartości tradycji i dialogu międzypokoleniowego. Zaplanowano szereg zajęć dla dzieci i dorosłych: warsztaty teatralne, lekcje capoeiry, zajęcia w ramach Zespołu Śpiewaczego i Wiejskiej Akademii Malarskiej.

072. Stowarzyszenie „Nasze Gminne Gimnazjum w Szczañcu”

Tytuł projektu: Ród Szczanieckich i moja rodzina

w historii naszego regionu i Polski

Miejscowość: Szczaniec, województwo lubuskie

Kwota dotacji: 14 852 zł

Projekt miał na celu pogłębienie tożsamości lokalnej wśród mieszkańców. Zaplanowano powołanie Regionalnej Sali Pamią-

tek w Zespole Szkół w Szczañcu, przeprowadzenie różnorodnych konkursów z udziałem dzieci, młodzieży i dorosłych oraz wydanie katalogu pt. „Szczaniecy na portretach”, a także zeszytu literacko-historycznego z nagrodzonymi pracami literackimi, poezją i wspomnieniami mieszkańców.

073. Stowarzyszenie „Porozumienie dla Zielonki”

Tytuł projektu: Tak jak w Eton

Miejscowość: Zielonka, województwo mazowieckie

Kwota dotacji: 12 950 zł

Projekt miał na celu zachęcenie młodzieży z Zielonki i okolic do rozwijania zainteresowań i poszukiwania własnych dróg rozwoju artystycznego. Zaplanowano różnorodne zajęcia: warsztaty dziennikarskie, etnograficzne i teatralne, a także inaugurację Dyskusyjnego Klubu Filmowego i wydanie numeru zielonkowskiej gazety młodzieżowej i publikacji książkowej o „Małej Ojczyźnie”.

074. Stowarzyszenie „Przyjazna Edukacja”

Tytuł projektu: Rozejrzyj się wkoło – mamy się czym pochwalić!

Miejscowość: Złotów, województwo wielkopolskie

Kwota dotacji: 13 347 zł

Projekt miał na celu wzbogacenie wiedzy mieszkańców na temat regionu Złotowszczyzny oraz promocję walorów tego terenu. Zaplanowano przeprowadzenie wśród młodzieży konkursu na produkt lokalny Krajny, Konkursu Wiedzy o Ziemi Złotowskiej a także zorganizowanie Festiwalu Twórczości Uczniowskiej i Przedszkolnej „Krajna naszą małą ojczyzną”, warsztatów z twórcami ludowymi oraz wycieczek krajoznawczych po najbliższej okolicy.

075. Stowarzyszenie „Przyszłość”

Tytuł projektu: Żyj wśród nas, a nie obok nas

Miejscowość: Sławki, województwo pomorskie

Kwota dotacji: 9 110 zł

Projekt miał na celu powołanie Społecznego Komitetu Ludzi Dobrej Woli działającego na rzecz przeciwdziałania marginalizacji grup społecznie odrzuconych. Zaplanowano organizację kilku spotkań integracyjnych dla ludzi starszych, niepełnosprawnych i samotnych.

076. Stowarzyszenie „Wspólna Dobra”

Tytuł projektu: Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego we wsi Wołczkowo

Miejscowość: Wołczkowo, województwo zachodniopomorskie

Kwota dotacji: 15 200 zł

Projekt miał na celu poprawienie estetyki miejscowości i zintegrowanie mieszkańców poprzez wspólne prace przy porządkowaniu i zagospodarowaniu terenu w centrum wsi. Zaplanowano zebranie eksponatów i utworzenie skansenu maszyn rolniczych.

077. Stowarzyszenie „Wspólnota Myślenie”

Tytuł projektu: Raport z cyfrowej przestrzeni
Miejscowość: Myślenie, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 15 145 zł

Projekt miał na celu umożliwienie młodzieży ciekawego spędzania czasu wolnego oraz poszerzenie wiedzy młodych ludzi na temat zjawisk kultury współczesnej. Zaplanowano spotkania tematyczne dotyczące problemów zapisu cyfrowego, kursy DJ-ów, dyskoteki prezentujące różne nurty muzyczne, konkursy epistolograficzne, zbiorową akcję fotografowania miasta, wystawy w galerii sztuki i giełdy książek.

078. Stowarzyszenie „Zdrowie dla Gminy” w Płużnicy

Tytuł projektu: Nasze Dzieciaki
Miejscowość: Płużnica, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 13 648 zł

Projekt miał na celu przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom takim jak: alkoholizm i przemoc w rodzinie na terenie czterech miejscowości popegeerowskich poprzez cykl warsztatów ze specjalistami, zajęcia plastyczne oraz przedstawienia teatralne skierowane do dzieci i młodzieży.

079. Stowarzyszenie „Ziemia Leżajska”

Tytuł projektu: Powiat obywatelski
Miejscowość: Leżajsk, województwo podkarpackie
Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu zwiększenie zaangażowania mieszkańców w rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów społecznych na lokalnym poziomie. Zaplanowano cykl warsztatów medialnych, dziennikarskich i public relations dla młodzieży, powołanie redakcji młodzieżowej Kuriera Powiatowego, powstanie Centrum Interwencji Obywatelskiej.

080. Stowarzyszenie Agroturystyczne „Góry Stołowe”

Tytuł projektu: Tradycja- szansą i atrakcją ziemi kłodzkiej
Miejscowość: Radków, województwo dolnośląskie
Kwota dotacji: 11 430 zł

Projekt miał na celu ochronę dziedzictwa kulturowego i promowanie przedsiębiorczości poprzez zachęcenie mieszkańców do wytwarzania rękodzieła w oparciu o lokalne surowce. Zaplanowano cykl warsztatów: bibułkarskich, rymarskich, kulinarnych, garncarskich, a także szkolenia z zakresu ekologicznej produkcji żywności i promowania produktów turystycznych.

081. Stowarzyszenie Agroturystyczne „Kraina Kugla”

Tytuł projektu: Galeria-Wierzbowa Kraina Kugla
Miejscowość: Przedbórz, województwo łódzkie
Kwota dotacji: 14 323 zł

Projekt miał na celu zachęcenie mieszkańców miejscowości Przedbórz do samodzielnego poszukiwania rozwiązań problemów dotyczących ich społeczności lokalnej. Zaplanowano powołanie galerii rękodzieła połączonej z Centrum Wolontariatu, w ramach którego udzielane będą konsultacje dla pracowników organizacji pozarządowych, rolników i przedsiębiorców.

082. Stowarzyszenie Agroturystyczne „Mazurska Kraina”

Tytuł projektu: Ucz się promować swoją gminę
- w turystyce twoja przyszłość.
Miejscowość: Świętajno, województwo warmińsko-mazurskie
Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu zaangażowanie młodzieży gimnazjalnej w promocję gminy i regionu poprzez opracowanie materiałów promocyjnych i organizację rajdu i spływu kajakowego.

083. Stowarzyszenie Agroturystyczne „Wypoczynek”

Tytuł projektu: „Zatrzymać czas w obiektywie” Konkurs fotograficzny dla amatorów
Miejscowość: Kluczewsko, województwo świętokrzyskie
Kwota dotacji: 6548 zł

Projekt miał na celu wzbogacenie oferty kulturalnej powiatu włoszczowskiego poprzez organizację konkursu fotograficznego adresowanego zarówno do uczniów szkół jak i dorosłych. Zaplanowano także cykl wystaw fotograficznych i imprezę otwartą dla mieszkańców.

084. Stowarzyszenie Communio in Christo w Skarszewach, oddział terenowy

Tytuł projektu: Młodzieżowa Inicjatywa Medialna Światło w Skarszewach
Miejscowość: Skarszewy, województwo pomorskie
Kwota dotacji: 7205 zł

Projekt miał na celu umożliwienie dzieciom i młodzieży z rodzin najuboższych miasta Skarszewy oraz obszarów wiejskich gminy ciekawego i pożytecznego spędzania wolnego czasu. Poprzez udział w warsztatach dziennikarskich i zajęciach z informatyki młodzież została przygotowana do samodzielnego wydawania gazetki internetowej „Światło”.

085. Stowarzyszenie Dobroczynne „Razem”

Tytuł projektu: Jeden Żelów, cztery nacje, siedem wyznań
Miejscowość: Żelów, województwo łódzkie
Kwota dotacji: 15 065 zł

Projekt miał na celu integrację mieszkańców Żelowa pochodzenia czeskiego, niemieckiego, żydowskiego i polskiego wokół wspólnych działań na rzecz społeczności lokalnej. Zaplanowano organizację festynu „Dni Osadnictwa”, wystawę staroci i rękodzieła ludowego, zbiórkę publiczną na Żelowski Fundusz Stypendialny,

powołanie Klubu Stypendysty, a także przeprowadzenie warsztatów z pisania projektów dla młodzieży i nauczycieli.

086. Stowarzyszenie ds. Rozwoju Gminy „RG Mircze” w Mirczu

Tytuł projektu: Przez historię do współdziałania w czasach współczesnych
Miejscowość: Mircze, województwo lubelskie
Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu zachęcenie mieszkańców gminy Mircze do partnerskiej współpracy na rzecz ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego. Zaplanowano wspólne zebranie materiałów i wydanie publikacji „Mircze – dawniej i dziś” oraz uruchomienie muzeum tradycji.

087. Stowarzyszenie Edukacji i Rozwoju Rolnictwa Ekologicznego Ecologica

Tytuł projektu: Teraz Wojsławice
Miejscowość: Wojsławice, województwo łódzkie
Kwota dotacji: 15 052 zł

Projekt miał na celu rozwijanie umiejętności wśród młodzieży przydatnych w aktywnym poszukiwaniu pracy. Poprzez udział w warsztatach marketingowych, nawiązanie kontaktów z lokalnymi firmami, samodzielne opracowanie stanowisk targowych, wyjazdy na giełdę towarową i rynek hurtowy młodzież miała szansę zapoznać się z różnymi praktycznymi aspektami przedsiębiorczości.

088. Stowarzyszenie Edukacyjne „Szansa” przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zakliczynie

Tytuł projektu: „My też potrafimy segregować”
Miejscowość: Zakliczyn, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 15 142 zł

Projekt miał na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Zakliczyn i zachęcenie ich do podejmowania wspólnych działań na rzecz ochrony środowiska. Zaplanowano konkursy dla młodzieży szkolnej – na plakat i hasło reklamowe dotyczące segregacji śmieci, szkolenia z zakresu segregacji odpadów, recyklingu, zajęcia w oczyszczalni ścieków i gospodarstwie ekologicznym.

089. Stowarzyszenie Gminna Szkoła Reymontowska

Tytuł projektu: Przyjechaliśmy z różnych stron, teraz tu jest nasz dom
Miejscowość: Witoszyce, województwo dolnośląskie
Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu zapoznanie mieszkańców z tradycjami, obyczajami i zwyczajami wszystkich napływowych kultur tworzą-

cych krajobraz ziemi górskiej i Dolnego Śląska. Zaplanowano m.in. spotkania z tradycją, obrzędem, gwarą i kuchnią, wystawy pamiątek odszukanych na strychach, spotkania z twórcami ludowymi, a także budowę placów zabaw dla dzieci we wsiach Wronów i Witoszyce.

090. Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalno - Ekologicznych „Animare”

Tytuł projektu: „Warsztaty rękodzielnicze, kuchnia regionalna sposobem na atrakcyjniejszą ofertę agroturystyczną, dłuższy sezon turystyczny”
Miejscowość: Łęki Dukielskie, województwo podkarpackie
Kwota dotacji: 13 320 zł

Projekt miał na celu aktywizację mieszkańców miejscowości poprzez zapoznanie ich z korzyściami związanymi z prowadzeniem działalności agroturystycznej. Organizatorzy projektu chcieli również podnieść w społeczności umiejętność skutecznego marketingu wyrobów rękodzielniczych.

091. Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Dobry Start” w Kruszynie

Tytuł projektu: Kruszyn, ci to Kruszyn
Miejscowość: Kruszyn, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 15 090 zł

Projekt miał na celu wzmocnienie poczucia lokalnej tożsamości mieszkańców Kruszyna poprzez udokumentowanie dziedzictwa wsi i atrakcyjnych miejsc regionu. Założeniem realizatorów było opracowanie publikacji promujących okolice miejscowości oraz organizacja wystaw prezentujących dorobek regionalny.

092. Stowarzyszenie Inicjatywa Kulturalno - Oświatowa „Prospero”

Tytuł projektu: Program wychowawczy dla dzieci przedszkolnych „Bezpieczny przedszkolak”
Miejscowość: Staszów, województwo świętokrzyskie
Kwota dotacji: 9738 zł

Projekt miał na celu zwiększenia bezpieczeństwa dzieci w zabawie, na drodze i w kontaktach interpersonalnych poprzez przygotowanie oferty atrakcyjnego programu dydaktyczno – wychowawczego oraz utworzenie placu edukacyjnego „Ruch uliczny”.

093. Stowarzyszenie Kobiet na Rzecz Środowiska Wiejskiego

Tytuł projektu: Student z naszej wsi
Miejscowość: Samostrzel,
województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 5651 zł

Projekt miał na celu podniesienie wśród mieszkańców przekonania o korzyściach związanych z kontynuacją nauki oraz pozyskanie środków na stypendia dla młodzieży poprzez organizację imprez otwartych adresowanych do całej społeczności.

094. Stowarzyszenie Kulturalno - Ekologiczne „Alternatywa”

Tytuł projektu: Zielona Integracja – ochrona środowiska sposobem na aktywizację społeczeństwa lokalnego
Miejscowość: Gołdap, województwo warmińsko-mazurskie
Kwota dotacji: 12 720 zł

Projekt miał na celu pozyskanie aktywnych mieszkańców do organizacji działań związanych z promocją turystyczną regionu, ochroną środowiska oraz tworzeniem możliwości zarobkowania związanych z działalnością agroturystyczną.

095. Stowarzyszenie Litewskiej Kultury Etnicznej w Polsce

Tytuł projektu: Dziedzictwo kulturalne łączy ludzi i pokolenia
Miejscowość: Puńsk, województwo podlaskie
Kwota dotacji: 15 086 zł

Projekt miał na celu ożywienie tradycji i zwyczajów regionalnych poprzez przybliżenie mieszkańcom tajemnic zanikającego rękodzieła ludowego oraz zwiększanie ich znajomości historii regionu.

096. Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych „Pomóżmy sobie sami”

Tytuł projektu: Jutro my będziemy radzić!
Miejscowość: Olecko, województwo warmińsko-mazurskie
Kwota dotacji: 11 563 zł

Projekt miał na celu podniesienie poziomu wiedzy uczniów gimnazjów oraz szkół średnich z Olecka i okolic o działaniach samorządu lokalnego, jak również o możliwościach współdecydowania o losach ich miasta. Cykl warsztatów miał zachęcić młodzież do czynnego udziału w życiu publicznym.

097. Stowarzyszenie Ludzi Bezrobotnych

Tytuł projektu: Czas działać
Miejscowość: Drawno, województwo zachodniopomorskie
Kwota dotacji: 12 017 zł

Projekt miał na celu podjęcie działań prowadzących do zmniejszenia bezrobocia w gminie. Realizatorzy zaplanowali cykl szkoleń, których uczestnicy nabyli umiejętności mające pomóc im w znalezieniu pracy bądź dodatkowego źródła dochodu. Zajęcia dotyczyły m.in. rejestracji przedsiębiorstw oraz pozyskiwania środków na uruchomienie własnej działalności. Zaplanowano również cykl warsztatów rękodzieła artystycznego.

098. Stowarzyszenie Mieszkańców „Mała Ojczyzna”

Tytuł projektu: Pomóżmy sobie
Miejscowość: Koruszki, województwo łódzkie
Kwota dotacji: 5502 zł

Projekt miał na celu zmniejszenie bezrobocia poprzez pokazanie korzyści płynących z samozadrużnienia. Realizatorzy projektu zaplanowali cykl zajęć służących podniesieniu wiedzy o prowadzeniu własnej działalności gospodarczej oraz wykorzystaniu narzędzi informatycznych, a także lepszemu rozeznaniu potrzeb rynku.

099. Stowarzyszenie Międzynarodowej i Międzykulturowej Wymiany „Anawoj”

Tytuł projektu: Młodzieżowy punkt informacji
Miejscowość: Michałowo, województwo podlaskie
Kwota dotacji: 9908 zł

Projekt miał na celu aktywizację młodych ludzi z Michałowa i okolic poprzez stworzenie „Punktu informacji” umożliwiającego im poszukiwanie urozmaiconych form samorealizacji oraz ofert pracy.

100. Stowarzyszenie Miłośników Folkloru w Niedrzewicy Kościelnej

Tytuł projektu: Bliżej siebie czyli bądźmy razem bliżej własnych tradycji, sąsiadów i swej miejscowości
Miejscowość: Niedrzewica Kościelna, województwo lubelskie
Kwota dotacji: 15 064 zł

Projekt miał na celu zwiększenie zainteresowania historią własnej miejscowości, jej tradycjami i obyczajami. Realizatorzy projektu chcieli zintegrować mieszkańców wokół wspólnych działań na rzecz wzbogacania życia kulturalnego oraz organizacji imprez kulturowo-oświatowych, których dotychczas nie było.

101. Stowarzyszenie na Rzecz Aktywizacji Mieszkańców Polesia Lubelskiego

Tytuł projektu: Bogactwo kulturowe regionu szansą na rozwój wiejskiej gminy
Miejscowość: Podedwórze, województwo lubelskie
Kwota dotacji: 15 010 zł

Projekt miał na celu opracowanie ciekawej oferty prowadzenia ścieżki przedmiotowej „Edukacja regionalna, dziedzictwo kulturowe w regionie”. Ponadto realizatorzy projektu aktywizowali mieszkańców przybliżając im tajniki dawnego rzemiosła i rękodzieła artystycznego dając możliwość dodatkowych źródeł dochodu.

102. Stowarzyszenie na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy „Agape” w Borowym Młynie

Tytuł projektu: Środowiskowa Pracownia Internetowa - „Klikaczek”

Miejscowość: Borowy Młyn, województwo pomorskie

Kwota dotacji: 11 400 zł

Projekt miał na celu stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu adresowanej do młodzieży. Utworzenie pracowni komputerowej miało umożliwić młodym ludziom zdobycie podstawowych umiejętności z zakresu obsługi komputera.

103. Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci, Młodzieży i Osób Niepełnosprawnych „Kunkowa”

Tytuł projektu: Powroty do źródeł

Miejscowość: Kunkowa, województwo małopolskie

Kwota dotacji: 14 066 zł

Projekt miał na celu stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego skierowanej do młodzieży szkolnej. Udział w zajęciach miał służyć odtworzeniu i utrwaleniu tradycji, zwyczajów i obrzędów związanych z porami roku i świętami kulturowanymi przez członków łemkowskich rodzin.

104. Stowarzyszenie Na Rzecz Ekorozwoju Wsi „Nasze Dzieci” w Przyczynie Górnej

Tytuł projektu: Z wiedzą po sukces

Miejscowość: Wschowa, województwo lubuskie

Kwota dotacji: 14 074 zł

Projekt miał na celu poszerzenie wiedzy mieszkańców gminy na temat warunków, na jakich rolnictwo będzie funkcjonować po wstąpieniu Polski do UE oraz o możliwościach pozyskiwania środków na rozwój infrastruktury wiejskiej. Otwarcie kawiarenki internetowej i punktu bibliotecznego miało zwiększyć dostęp młodzieży do wiedzy.

105. Stowarzyszenie Na Rzecz Ekorozwoju Wsi Chruślanki Józefowskie - Idalin

Tytuł projektu: Z komputerem bliżej świata – program aktywizacji społeczności lokalnej.

Miejscowość: Chruślanki Józefowskie, województwo lubelskie

Kwota dotacji: 15 011 zł

Projekt miał na celu zapoznanie mieszkańców miejscowości z podstawowymi zasadami posługiwania się komputerem i internetem oraz rozwój przedsiębiorczości młodzieży poprzez utworzenie „Klubu pracy”.

106. Stowarzyszenie na Rzecz Ekorozwoju Wsi Cygany

Tytuł projektu: „Wieś Cygany maceznikiem folkloru lasowskiego”

Miejscowość: Cygany, województwo podkarpackie

Kwota dotacji: 13 878 zł

Projekt miał na celu zainteresowanie społeczności wsi Cygany możliwością wykorzystania dorobku kultury lasowiackiej w prowadzeniu samodzielnej działalności gospodarczej, a także rozwinięcie talentów oraz zainteresowania dzieci i młodzieży twórczością ludową. Realizatorzy projektu zaplanowali również działania ukierunkowane na szeroką promocję regionu.

107. Stowarzyszenie na Rzecz Gminy Somianka „Soma”

Tytuł projektu: Zielone – Centrum gminy dla rodziny

– drugi etap prac

Miejscowość: Somianka, województwo mazowieckie

Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu poprawę wizerunku wsi poprzez zaangażowanie szerokiej grupy mieszkańców we wspólne działania na rzecz stworzenia atrakcyjnego miejsca, w którym mogłyby odbywać się główne wydarzenia z życia społecznego miejscowości.

108. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

Tytuł projektu: Spełnić Marzenie Osoby Niepełnosprawnej

Zintegrowanie osób niepełnosprawnych i ich rodzin ze środowiskiem

Miejscowość: Kamień Krajeński, województwo kujawsko-pomorskie

Kwota dotacji: 15 085 zł

Projekt miał na celu zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu lokalnej społeczności oraz uwrażliwienie młodzieży na potrzeby tych osób poprzez zachęcenie ich do angażowania się w działania na rzecz tej marginalizowanej grupy.

109. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

Tytuł projektu: Ja tobie babcią, ty mi wnuczką

Miejscowość: Solec Kujawski, województwo kujawsko-pomorskie

Kwota dotacji: 8671 zł

Projekt miał na celu pozyskanie społeczności lokalnej do działań przeciwdziałających osamotnieniu ludzi starszych i niepełnosprawnych oraz zwiększenie poczucia przynależności tych osób do szerszej grupy społecznej.

110. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarta Dłoń” w Muratynie

Tytuł projektu: Lokalne wspieranie rozwoju twórczości dzieci i młodzieży

Miejscowość: Muratyn, województwo lubelskie

Kwota dotacji: 13 345 zł

Projekt miał na celu wspieranie rozwoju twórczości dzieci i młodzieży ze wsi Muratyn oraz osób niepełnosprawnych poprzez organizację cyklu zajęć pozalekcyjnych. Ponadto założeniem realizatorów projektu było zaangażowanie rodziców w proces rozwoju dzieci poprzez zapoznawanie ich ze sposobami rozwiązywania problemów wychowawczych oraz metodami skutecznej komunikacji z dziećmi.

111. Stowarzyszenie na rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Delfin”

Tytuł projektu: „Spotkajmy się - program przeciwdziałania społecznemu wykluczeniu osób z zaburzeniami psychicznymi”

Miejscowość: Solec Kujawski, województwo kujawsko-pomorskie

Kwota dotacji: 3088 zł

Projekt miał na celu zwiększenie tolerancji młodzieży licealnej wobec osób z zaburzeniami psychicznymi oraz umożliwienie im zrozumienia zachowań i potrzeb osób chorych.

112. Stowarzyszenie na rzecz Pomocy Publicznemu Gimnazjum w Wińsku i Jego Młodzieży

Tytuł projektu: Czerpanie z natury, czyli przyroda nie tylko na papierze

Miejscowość: Wińsko, województwo dolnośląskie

Kwota dotacji: 14 950 zł

Projekt miał na celu uwrażliwienie mieszkańców gminy na walory przyrodnicze okolicy oraz rozbudzenie wśród nich potrzeby dbania o środowisko. Ponadto założeniem projektu była integracja młodzieży wokół różnorodnych inicjatyw proekologicznych.

113. Stowarzyszenie na rzecz Promocji i Rozwoju Gminy Rzeczenica

Tytuł projektu: Wioska Brydżowa – sposób na promocję i rozwój naszej gminy!

Miejscowość: Rzeczenica, województwo pomorskie

Kwota dotacji: 14 879 zł

Projekt miał na celu wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych oraz integrację mieszkańców wokół wspólnego przedsięwzięcia – stworzenia wioski tematycznej opartej na grze w brydża. Ponadto realizatorzy projektu założyli stymulowanie przedsiębior-

części mieszkańców poprzez stworzenie rynku zbytu na produkty i usługi tematycznie związane z Wioską Brydżową.

114. Stowarzyszenie na Rzecz Ratowania Zabytkowych Cmentarzy w Gminie Cekcyn - „Światło”

Tytuł projektu: Non omnis moriar

Miejscowość: Wysoka, województwo kujawsko-pomorskie

Kwota dotacji: 2450 zł

Projekt miał na celu zaangażowanie mieszkańców w działania na rzecz ratowania zabytkowego cmentarza poewangelickiego z XIX wieku oraz uwrażliwienie społeczności na odmienną kulturę i wyznaniową. Działania miały przynieść zmianę postaw wobec mniejszości zamieszkujących region.

115. Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Doliny Wiaru

Tytuł projektu: Z przeszłością w przyszłość

Miejscowość: Wojtkowa, województwo podkarpackie

Kwota dotacji: 14 950 zł

Projekt miał na celu stworzenie nowej pożytecznej i twórczej oferty spędzania czasu wolnego, kierowanej do dzieci i młodzieży z wsi gminnych oraz przybliżenie mieszkańcom historii ich małej ojczyzny, co pozwoliłoby ocalić ją od zapomnienia.

116. Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży przy Parafii Najświętszego Zbawiciela w Rykach

Tytuł projektu: Stworzenie sekcji wolontariatu i sekcji teatralnej – doskonalenie warsztatu muzycznego

Miejscowość: Ryki, województwo lubelskie

Kwota dotacji: 14 464 zł

Projekt miał na celu zmniejszenie dystansu między różnymi grupami społecznymi oraz przełamywanie barier i istniejących podziałów społecznych. Realizatorem projektu zależało na pozytywnym skupieniu grupy wolontariuszy angażującej się na rzecz pomocy innym potrzebującym wsparcia.

117. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Grzybna i Gminy Unisław „Podkowa”

Tytuł projektu: Przeszłość dla przyszłości

Miejscowość: Grzybno,

województwo kujawsko-pomorskie

Kwota dotacji: 13 437 zł

Projekt miał na celu upowszechnienie historii regionu i zainteresowanie nią mieszkańców. Głównym założeniem realizatorów projektu było wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej młodzieży poprzez włączenie jej w poszukiwanie pamiątek związanych

z historią gminy, a także gromadzenie funduszy na rzecz wspierania talentów dzieci.

118. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Sędziszewa

Tytuł projektu: Sami o Sobie – Sami dla Siebie

– program aktywizacji młodzieży z terenu gminy Sędziszów

Miejscowość: Sędziszów, województwo świętokrzyskie

Kwota dotacji: 14 271 zł

Projekt miał na celu zagospodarowanie czasu wolnego ludzi młodych oraz umocnienie ich więzi ze społecznością lokalną poprzez stworzenie Klubu Młodzieżowego, którego członkowie mieliby możliwość udziału w szeregu zajęć pozalekcyjnych rozwijających ich zainteresowania i talenty.

119. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Anieliny i Łódzia „Żakus”

Tytuł projektu: Klub Sportu i Zdrowia „Baobab”

Miejscowość: Samostrzel, województwo kujawsko-pomorskie

Kwota dotacji: 10 195 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności fizycznej kobiet wiejskich poprzez utworzenie klubu Sportu i Zdrowia „Baobab”, budowę ścieżki zdrowia oraz przeprowadzenie cyklu zajęć sportowych i edukacyjnych z zakresu pielęgnacji zdrowia fizycznego i psychicznego.

120. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Kamięńskie Młyny

Tytuł projektu: Przedszkole w Kamięńskich Młynach

Miejscowość: Kamięńskie Młyny, województwo śląskie

Kwota dotacji: 11 350 zł

Projekt miał na celu podniesienie szans edukacyjnych dzieci na wsi poprzez założenie przedszkola umożliwiającego im nabywanie wiedzy i umiejętności już we wczesnym wieku przedszkolnym.

121. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Pomieczyńska Huta

Tytuł projektu: Zapraszamy na Kaszuby

Miejscowość: Pomieczyń, województwo pomorskie

Kwota dotacji: 9000 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu Pomieczyńskiej Huty poprzez utworzenie ścieżek pieszych i rowerowych.

122. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Kiszewskiej

Tytuł projektu: Kołowa Wanoga Po' Kiszceści Ziemi

– rowerowa wędrówka po ziemi kiszewskiej

Miejscowość: Stara Kiszewa, województwo pomorskie

Kwota dotacji: 15 189zł

Projekt miał na celu stworzenie szerokiej koalicji dzieci, rodziców, nauczycieli, przedsiębiorców, organizacji społecznych i samorządu, która przyczyniłaby się do wzrostu świadomości i dumy z dziedzictwa kulturowego regionu. Działania koalicji zmierzały do promocji najpiękniejszych zakątków gminy oraz stworzenia ścieżek rowerowych na jej terenie.

123. Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Ziemi Opatowskiej

Tytuł projektu: Odkrywanie lokalnego dziedzictwa kulturalnego

Miejscowość: Opatów, województwo świętokrzyskie

Kwota dotacji: 10 102 zł

Projekt miał na celu rozbudzenie poczucia dumy z dziedzictwa kulturowego regionu poprzez organizację cyklu warsztatów oraz konkursów dla mieszkańców. Projekt również miał zachęcać nauczycieli do wykorzystywania historii miasta i regionu w procesie edukacyjnym.

124. Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju, Promocji Wsi Lubnów i Okolic

Tytuł projektu: Stwórzmy Lepsze Jutro – Ośrodek

Aktywności Społecznej

Miejscowość: Lubnów, województwo dolnośląskie

Kwota dotacji: 13 450 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności lokalnej społeczności oraz stworzenie dzieciom i młodzieży warunków do osobistego rozwoju i pogłębiania wiedzy poprzez utworzenie Ośrodka Aktywności Społecznej, umożliwiającego mieszkańcom spotkania i dostęp do technologii informacyjnej.

125. Stowarzyszenie na rzecz Środowiska Lokalnego Gminy Złotniki Kujawskie „Równe Szanse”

Tytuł projektu: My też chcemy poznawać świat

Miejscowość: Złotniki Kujawskie,

województwo kujawsko-pomorskie

Kwota dotacji: 14 915 zł

Projekt miał na celu integrację młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy z osobami niepełnosprawnymi. Zaplanowano szereg wspólnych spotkań: zabawy plastyczne, warsztaty fotograficzne i teatralne, a także plener malarski. Realizatorzy projektu chcieli w ten sposób zaprezentować w środowisku lokalnym twórczość osób niepełnosprawnych.

126. Stowarzyszenie na rzecz Wspierania Rozwoju Regionalnego

Tytuł projektu: Zdrowo bo rowerowo – trasa rowerowa i agroturystyka w lasach parczewskich
Miejscowość: Parczew, województwo lubelskie
Kwota dotacji: 10 370 zł

Projekt miał na celu wzbogacenie oferty turystycznej regionu poprzez wyznaczenie i opisanie ścieżki rowerowej prowadzącej przez rezerwat przyrody oraz miejsca związane z historią i tradycją regionu. Zaplanowano także organizację szkoleń agroturystycznych dla mieszkańców oraz opracowanie strony internetowej i informatora o regionie.

127. Stowarzyszenie na rzecz Wzajemnej Pomocy oraz Rozwoju Kultury i Oświaty na Wsi

Tytuł projektu: Stawiamy na wspólne działanie – a świetlica powstanie.
Miejscowość: Tulce, województwo wielkopolskie
Kwota dotacji: 14 600 zł

Projekt miał umożliwić dzieciom rozwijanie własnych zainteresowań i talentów. Zaplanowano cykl zajęć plastycznych, sportowych, psychologicznych, a także powołanie Dyskusyjnego Klubu Filmowego. Wytyczenie i opisanie ścieżek pieszo-rowerowych miało wzbogacić ofertę turystyczną regionu.

128. Stowarzyszenie Odnowy Wsi Gostomia

Tytuł projektu: Zagospodarowanie czasu wolnego społeczności lokalnej „Dla nas i naszej miejscowości”
Miejscowość: Gostomia, województwo opolskie
Kwota dotacji: 7500 zł

Projekt miał na celu integrację mieszkańców wsi oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w czasie ferii zimowych. Zaplanowano zajęcia plastyczne, gry i zabawy, spotkania koncentrujące się wokół regionalnej kuchni i obrzędowości, szkolenie na temat uprawy ziół i nowych odmian warzyw, pogadanki na temat zdrowego stylu życia.

129. Stowarzyszenie Onjaty

Tytuł projektu: Mamo, tato, babciu, dziadku – pobawcie się razem z nami! – projekt Bukowieckiego Centrum Gier i Zabaw Tradycyjnych
Miejscowość: Bukowiec, województwo łódzkie
Kwota dotacji: 15 660 zł

Projekt miał na celu poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież. Zaplanowano zebranie i opisanie współczesnych i dawnych gier, zabaw, wyliczanek w publikacji „Wielka księga gier i zabaw spisanych w Bukowcu ku ucieśze

i rozrywce dzieci, rodziców, babć i dziadków”. Wspólnej zabawie i integracji całej lokalnej społeczności służyć miał festyn zorganizowany na zakończenie projektu.

130. Stowarzyszenie Pomocy „Przytulisko”

Tytuł projektu: „Centrum alternatywy”
Miejscowość: Białogard, województwo zachodniopomorskie
Kwota dotacji: 10 298 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności oraz rozwój zainteresowań i umiejętności dzieci i młodzieży ze środowisk patologicznych z terenu Białogardu. Zajęcia z pedagogiem, psychologiem, instruktorem czasu wolnego i instruktorem teatralnym miały zredukować negatywny wpływ patologicznego środowiska w życiu młodych ludzi.

131. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niedostosowanym Społecznie i Upośledzonym „Spomnis”

Tytuł projektu: Razem łatwiej
Miejscowość: Herby, województwo śląskie
Kwota dotacji: 13 045 zł

Projekt miał na celu utworzenie świetlicy środowiskowo-terapeutycznej dla dzieci i młodzieży, w której mogłyby odbywać się ciekawe zajęcia pozalekcyjne. Projekt miał umożliwić rozwój osobisty uczestników, rozszerzyć ich zainteresowania oraz zapoznać ich z historią okolicy. Miał również służyć opracowywaniu ścieżek pieszo – rowerowych na terenie gminy.

132. Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Muminki”

Tytuł projektu: Muminki – dzieciom
Miejscowość: Trzebinia, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 10 280 zł

Projekt miał umożliwić dzieciom z rodzin patologicznych nabywanie przydatnych w życiu umiejętności i postaw poprzez udział w integracyjnych zajęciach edukacyjno-kulturalnych. Spotkania integracyjne i organizacja obchodów Dnia Osoby Niepełnosprawnej miały przyczynić się do wzmocnienia więzi pomiędzy niepełnosprawnymi a środowiskiem lokalnym.

133. Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Wsparcie”

Tytuł projektu: Pokażemy co potrafimy
Miejscowość: Chełmża, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 15 098 zł

Projekt miał na celu umożliwienie dzieciom z trudniejszych środowisk uczestnictwa w zajęciach edukacyjno-kulturalnych podczas ferii. Zaplanowano cykl zajęć teatralnych, muzycznych i pla-

stycznych, spotkania koncentrujące się wokół zagadnień związanych z „matą ojczyzną”, a także wielopokoleniowy piknik rodzinny.

134. Stowarzyszenie Producentów i Doradców Rolnictwa

Tytuł projektu: Szkodliwość spalania tworzyw sztucznych dla zdrowia i środowiska naturalnego – znaczenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
Miejscowość: Brzesko, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 15 396 zł

Projekt miał na celu edukację ekologiczną młodzieży gimnazjalnej, zwiększenie jej świadomości na temat szkodliwości spalania tworzyw sztucznych dla zdrowia i środowiska oraz utrwalanie nawyku segregowania odpadów.

135. Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Brzostek

Tytuł projektu: Dziedzictwo kulinarne i lokalne produkty rolne – szansą na rozwój gminy Brzostek
Miejscowość: Brzostek, województwo opolskie
Kwota dotacji: 15 142 zł

Projekt miał na celu pobudzenie aktywności społeczno-gospodarczej w regionie oraz integrację mieszkańców wokół promocji gminy. Zaplanowano przeprowadzenie kursu „Dziedzictwo kulinarne” połączonego ze zbieraniem przepisów do książki kucharskiej wśród gospodyń wiejskich z terenu całej gminy, a także szkolenia agroturystyczne dla zainteresowanych mieszkańców.

136. Stowarzyszenie przy Szkole Podstawowej w Wiśniewie „Szansa dla Wsi”

Tytuł projektu: Przystanek: Aktywna Wieś
Miejscowość: Wiśniewa, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 10 750 zł

Projekt miał na celu zintegrowanie mieszkańców wsi i stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci. Zaplanowano różnorodne zajęcia: kursy komputerowe dla dorosłych, warsztaty plastyczne i muzyczne, zajęcia sportowe, wspólne przygotowywanie ozdób wielkanocnych, a także festyn międzypokoleniowy.

137. Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Kikół

Tytuł projektu: Odkryć nieznanne, przypomnieć zapomniane – szlaki turystyczne i ścieżka dydaktyczna po gminie Kikół
Miejscowość: Kikół, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 9060 zł

Projekt miał na celu stworzenie szlaków turystycznych (pieszo-rowerowych) łączących najbardziej interesujące miejsca na terenie

gminy Kikół. Ich atrakcyjność miałyby przyczynić się do promocji gminy, a zarazem do rozwoju agroturystyki. Zbieranie informacji na temat trasy ścieżki miało zwiększyć świadomość społeczności lokalnej na temat walorów historycznych, kulturowych i przyrodniczych gminy.

138. Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Lisewo

Tytuł projektu: I ty możesz zostać kinomaniakiem
Miejscowość: Lisewo, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 13 464 zł

Projekt miał na celu wzbogacenie oferty kulturalnej dostępnej mieszkańcom gminy. Zaplanowano powołanie Klubu Filmowego, aby organizować dla lokalnych kinomanów pokazy filmów, spotkania z aktorami i reżyserami, dyskusje, warsztaty i konkursy filmowe.

139. Stowarzyszenie Przyjaciół Regulic i Nieporazu

Tytuł projektu: Muzeum bez Murów w Alwerni
Miejscowość: Regulice, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 14 885 zł

Projekt miał na celu zaangażowanie mieszkańców w działania na rzecz ochrony przyrody i dziedzictwa kulturowego gminy. Zaplanowano utworzenie ekomuzeum zwanego „Muzeum bez murów w Alwerni” wzbogacającego ofertę turystyczną gminy.

140. Stowarzyszenie Przyrodniczo - Kulturalne „Niebórz”

Tytuł projektu: Świetlica otwarta!
Miejscowość: Niebórz, województwo zachodniopomorskie
Kwota dotacji: 15 029 zł

Projekt miał na celu wzbogacenie oferty kulturalnej i edukacyjnej dostępnej mieszkańcom gminy, a także zachęcenie dzieci i dorosłych do twórczych działań. Zaplanowano cykl zajęć fotograficznych, teatralnych, muzycznych i plastycznych.

141. Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Naszym Dzieciom”

Tytuł projektu: Bądźmy razem
Miejscowość: Brzeziny, województwo łódzkie
Kwota dotacji: 5618 zł

Projekt miał na celu zmniejszenie wyobcowania dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez organizację spotkań integracyjnych z uczniami gimnazjów z terenu gminy. Młodzież mogła w ten sposób poznać bliżej potrzeby i możliwości swoich mniej sprawnych rówieśników. Realizatorzy projektu chcieli także zmobilizować mieszkańców i władze samorządowe do podejmowania aktywnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

142. Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Oddział Parafialny w Garnku

Tytuł projektu: Dawniej i dziś – wędrówka po śladach lokalnej kultury i historii
Miejscowość: Garnek, województwo śląskie
Kwota dotacji: 5885 zł

Projekt miał na celu zwiększenie wiedzy o lokalnej kulturze i historii wśród dzieci i dorosłych poprzez organizowanie spotkań z różnymi gośćmi przybliżającymi historię i kulturę rodzinnych stron oraz zawiązanie Koła Sympatyków Historii Bliskiej.

143. Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga

Tytuł projektu: Razem łatwiej
Miejscowość: Staniszcze Wielkie, województwo opolskie
Kwota dotacji: 15 080 zł

Projekt miał na celu utworzenie Lokalnego Centrum Terapii Zajęciowej, gdzie wszyscy mieszkańcy mogliby ciekawie spędzać czas wolny. Zaplanowano organizację zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży (wyjazdy na basen, wycieczki rowerowe i autokarowe), spotkania z ciekawymi ludźmi, warsztaty psychologiczne, szkolenia dla bezrobotnych z zakresu zakładania i prowadzenia małych firm, warsztaty rękodzieła.

144. Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Niemce

Tytuł projektu: Twórczo z sukcesem
Miejscowość: Niemce, województwo lubelskie
Kwota dotacji: 14 190 zł

Projekt miał na celu wypromowanie lokalnych twórców i zachęcanie ich do przedsiębiorczości. Zaplanowano: powołanie koła skupiającego twórców, organizację wystaw prezentujących wyroby rękodzielnicze, a także poprowadzenie szkoleń z promocji i marketingu własnych wyrobów artystycznych.

145. Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Stare Bogaczowice

Tytuł projektu: Doroczne Święto Jaja
Miejscowość: Stare Bogaczowice, województwo dolnośląskie
Kwota dotacji: 13 385 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców gminy poprzez szkolenia w zakresie prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej oraz ukazanie możliwości tworzenia nowych miejsc pracy związanych z produkcją jaj. Ponadto celem była promocja regionu.

146. Stowarzyszenie Rozwoju i Promocji Gminy Iwkowa

Tytuł projektu: Gmina Iwkowa śliwką malowana
Miejscowość: Iwkowa, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 11 471 zł

Projekt miał na celu zwiększenie potencjału ekonomicznego gminy, poprzez przeprowadzenie cyklu szkoleń i spotkań z ekspertami, mających zapoznać uczestników z różnymi możliwościami zwiększenia ilości i jakości uprawianych i przetwarzanych owoców.

147. Stowarzyszenie Rozwoju Solca Kujawskiego

Tytuł projektu: Ośrodek Edukacji Kobiet „Pryzmat” w Solcu Kujawskim
Miejscowość: Solc Kujawski, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 15 081 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności zawodowej kobiet długotrwale bezrobotnych z terenu miasta i gminy. Służyć temu miał cykl warsztatów psychologicznych i szkoleń z zakresu: aktywnych metod poszukiwania pracy, obsługi komputera, podstaw języka angielskiego, księgowości, marketingu i promocji. Zaplanowano powołanie grup wsparcia dla kobiet.

148. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „PRZYSZŁOŚĆ” w Mieczach

Tytuł projektu: Nie zamykajmy się w swojej „skorupce” idźmy w przyszłość razem
Miejscowość: Miecze, województwo podlaskie
Kwota dotacji: 10 415 zł

Projekt miał na celu integrację i aktywizację społeczności czterech wsi: Miecze, Wólka Mała, Wólka Piotrkowska i Danowo. Zaplanowano zorganizowanie bezpiecznych ferii dla dzieci i młodzieży, a także cykl spotkań dla mieszkańców: szkolenie dla rolników z zakresu prawa UE, pogadanki na temat zapobieganiu alkoholizmowi.

149. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Czyczkowy „Zaboracy”

Tytuł projektu: Bezrobotny? Może być inaczej
Miejscowość: Czyczkowy, województwo pomorskie
Kwota dotacji: 11 752 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności społecznej osób bezrobotnych z terenu sołectwa Czyczkowy i Żabno poprzez stworzenie im możliwości podniesienia swoich kwalifikacji z zakresu obsługi komputera, posługiwania się internetem oraz zaprezentowanie możliwości zakładania własnej działalności gospodarczej.

150. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Rdzawa

Tytuł projektu: Mała szkoła – wielka szansa dla wsi
Miejscowość: Rdzawa, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 15 189 zł

Projekt miał na celu zwiększenie dostępu mieszkańców do internetu poprzez doposażenie szkolnej pracowni komputerowej. Aby twórczo zagospodarować czas wolny młodzieży, postanowiono utworzyć świetlicę w budynku miejscowej szkoły. Projekt miał również służyć zwiększeniu zaradności ekonomicznej mieszkańców poprzez organizację cyklu szkoleń dotyczących zakładania własnej działalności gospodarczej, w szczególności agroturystycznej.

151. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Targowisko

Tytuł projektu: Z historią w przyszłość
Miejscowość: Targowisko, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 12 145 zł

Projekt miał na celu aktywizację i integrację społeczności lokalnej poprzez przybliżenie mieszkańcom zabytkowych miejsc oraz wartości kulturowych regionu. Miał ponadto umożliwić organizację warsztatów teatralnych, tanecznych i plastycznych adresowanych do młodzieży.

152. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Wysin

Tytuł projektu: Budujemy nowoczesne społeczeństwo obywatelskie i informacyjne, czyli Centrum Informacji Wiejskiej w Wysinie
Miejscowość: Wysin, województwo pomorskie
Kwota dotacji: 13 372 zł

Projekt miał na celu zwiększenie dostępu mieszkańców wsi do nowoczesnej technologii informacyjnej i podstawowego sprzętu biurowego poprzez utworzenie Centrum Informacji Wiejskiej w Wysinie.

153. Stowarzyszenie Społeczno- Kulturalne Sołtysów Gminy Widawa

Tytuł projektu: Nasza przyszłość w naszych rękach
Miejscowość: Widawa, województwo łódzkie
Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu zwiększenie wśród mieszkańców gminy wiedzy na temat ekologii i ochrony środowiska oraz rozbudzenie potrzeby dbania o estetykę najbliższego otoczenia. Zaplanowano szereg działań: prelekcje dla mieszkańców nt ekologicznych upraw, segregacji odpadów i zdrowego stylu życia; zajęcia z ekologii w szkołach, konkurs na najładniej zagospodarowaną posesję oraz na najbardziej estetyczną miejscowość w gminie.

154. Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży w Świętej Katarzynie

Tytuł projektu: Zabawy Rodzinne
Miejscowość: Święta Katarzyna, województwo dolnośląskie
Kwota dotacji: 15 171 zł

Projekt miał na celu aktywizację środowiska lokalnego i wzmocnienie więzi międzypokoleniowych poprzez organizację „Zabaw rodzinnych”. Projekt miał umożliwić uczestnikom uzyskanie fachowych porad na temat zdrowego trybu życia, pomocy psychologicznej oraz pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

155. Strzyżewieckie Towarzystwo Regionalne

Tytuł projektu: Ekologia – świadomy wybór dla przyszłości
Miejscowość: Strzyżewice, województwo lubelskie
Kwota dotacji: 15 080 zł

Projekt miał na celu zwiększenie wśród mieszkańców gminy wiedzy na temat ekologii oraz zagrożeń, jakie niesie brak dbałości o środowisko naturalne, rozbudzenie estetyki i chęci dbania o najbliższe otoczenie.

156. Szkolne Koło Ligi Obrony Kraju przy Szkole Podstawowej nr 5 w Zawoi Gołyni

Tytuł projektu: Na rowerze zdrowo i bezpiecznie
Miejscowość: Zawoja, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 15 020 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności sportowej i turystycznej młodzieży i dzieci. Stworzenie rowerowego toru przeszkód oraz organizacja wycieczek terenowych miały popularyzować w gminie jazdę na rowerze.

157. Szkolne Koło Ligi Obrony Kraju przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Suchej Beskidzkiej

Tytuł projektu: Lokalna Akademia Dziennikarska
Miejscowość: Sucha Beskidzka, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 14 735 zł

Projekt miał na celu zachęcenie młodzieży szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu do aktywnego uczestniczenia w życiu lokalnej społeczności poprzez utworzenie Powiatowej Rady Młodzieżowej. Zaplanowano warsztaty dla młodzieży poruszające zagadnienia związane ze społeczeństwem demokratycznym, warsztaty rozwijające umiejętności interpersonalne, a także zajęcia dziennikarskie.

158. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD

Tytuł projektu: Program terapeutyczny dla dzieci upośledzonych, nadpobudliwych i zagrożonych patologią
Miejscowość: Brochów, województwo mazowieckie
Kwota dotacji: 15 026 zł

Projekt miał na celu zapoznanie młodzieży z różnorodnością kulturową regionu Pojezierza Drawskiego poprzez zorganizowanie warsztatów pieśni tradycyjnych oraz spotkań ze śpiewakami ludowymi.

159. Teatr „Kotelioty” - Regionalne Towarzystwo Historyczne w Czaplinku

Tytuł projektu: Pieśni zbieramy, pieśni
Miejscowość: Czaplinek, województwo zachodniopomorskie
Kwota dotacji: 12 874 zł

Projekt miał na celu budowanie partnerstwa lokalnego wokół problemu współzależnienia alkoholowego małżonków. Zaplanowano cykl specjalistycznych spotkań dla kobiet o specyfice uzależnień, przeciwdziałaniu agresji wywołanej alkoholem i możliwościach poprawy komunikacji w rodzinie.

160. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka

Tytuł projektu: Zrób coś dla siebie
Miejscowość: Solec Kujawski, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 61 42 zł

Projekt miał na celu budowanie partnerstwa lokalnego wokół problemu współzależnienia alkoholowego małżonków oraz prowadzenie spotkań psychoedukacyjnych dla kobiet umożliwiających im zrozumienie istoty choroby alkoholowej męża. Ponadto celem miała być poprawa funkcjonowania i komunikacji w rodzinie oraz wzmocnienie więzi wewnątrzrodzinnych.

161. Towarzystwo Edukacyjne „Wiedza Powszechna” - Klub Terenowy w Gniewie

Tytuł projektu: Edukacja dla przyszłości. Budowa koalicji społecznej na rzecz programu wyrównywania szans edukacyjnych ludności gminy Gniew
Miejscowość: Gniew, województwo pomorskie
Kwota dotacji: 14 980 zł

Projekt miał na celu wyrównywanie szans edukacyjnych ludności gminy Gniew poprzez utworzenie trwałej koalicji na rzecz rozwoju edukacji lokalnej, opracowanie programu rozwoju edukacji na najbliższe lata oraz koncepcji funduszu stypendialnego.

162. Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Myślenicach

Tytuł projektu: Ludzie do ludzi
Miejscowość: Myślenice, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 14 942 zł

Projekt miał na celu umożliwienie młodym ludziom pochodzącym z ubogich rodzin szerszych kontaktów ze światem, wymiany pomysłów i doświadczeń oraz prezentacji własnych dokonań poprzez zaprezentowanie korzyści płynących z zastosowania technologii informatycznej.

163. Towarzystwo Miłośników Krosnowic

Tytuł projektu: Rankowo, czyli Krosnowice
IV Spotkanie Pierwszych Osadników Wsi Krosnowice
Miejscowość: Krosnowice, województwo dolnośląskie
Kwota dotacji: 7805 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności gimnazjalistów ze wsi Krosnowice poprzez wciągnięcie ich w działania mające na celu ochronę starego cmentarza oraz przygotowanie i wydanie publikacji wspomnieniowej.

164. Towarzystwo Miłośników Łosiowa i Okolic

Tytuł projektu: Szukamy tożsamości, czerpiemy radość z życia pomimo...
Miejscowość: Łosiów, województwo opolskie
Kwota dotacji: 15 139 zł

Projekt miał na celu zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców oraz rozbudzenie wśród młodego pokolenia potrzeby kulturowania lokalnej tradycji. Służyć temu miała organizacja zajęć ze śpiewu, kółka teatralnego, warsztatów plastycznych oraz konkursów wiedzy o gminie.

165. Towarzystwo Miłośników Niemczy i Ziemi Niemczańskiej

Tytuł projektu: Ożywiamy Zamek Jadwigi
Miejscowość: Niemcza, województwo dolnośląskie
Kwota dotacji: 8165 zł

Projekt miał na celu zwiększenie wiedzy mieszkańców o walorach kulturowych miasta Niemcza oraz rozbudzenie wśród nich poczucia odpowiedzialności za rozwój gminy.

166. Towarzystwo Miłośników Regionu Dobrzańskiego

Tytuł projektu: Za rogi z biedą
Miejscowość: Dobra, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 10 145 zł

Projekt miał na celu poprawę jakości życia rodzin o niskich dochodach z gospodarstw rolnych poprzez ukazanie im korzyści płynących z prowadzenia działalności agroturystycznej lub innej działalności gospodarczej powiązanej z turystyką.

167. Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej

Tytuł projektu: Reflektorem w mrok – Klub Młodego Dziennikarza
Miejscowość: Tyczyn, województwo podkarpackie
Kwota dotacji: 15 160 zł

Projekt miał na celu zachęcenie młodzieży do samodzielnego rozwiązywania swoich problemów. Zaplanowano cykl warsztatów dziennikarskich oraz spotkań z przedstawicielami samorządu lokalnego. Nabyte w ten sposób umiejętności młodzieży mogła później wykorzystać pisząc teksty do regionalnej gazety.

168. Towarzystwo na Rzecz Rehabilitacji Zdrowotnej im. Prof. Franciszka Chrapkiewicza - Chapeville'a

Tytuł projektu: Pięć kolorów
Miejscowość: Strzyżów, województwo podkarpackie
Kwota dotacji: 12 541 zł

Projekt miał na celu zwiększenie szans edukacyjnych dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo poprzez organizację cyklu zajęć pozalekcyjnych (warsztaty plastyczne, teatralne, wycieczki, spotkania świąteczne). Zaplanowano także powołanie grupy wspierającej rozwój dzieci złożonej z terapeutów, rodziców oraz nauczycieli.

169. Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego Oddział Żnin przy Szkole podstawowej Nr 1 w Żninie

Tytuł projektu: Narody tracąc pamięć tracą życie – jestem Żninianinem, Pałuczianinem, Wielkopolaninem, Polakiem, Europejczykiem
Miejscowość: Żnin, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 15 159 zł

Projekt miał na celu podtrzymanie tradycji i pamięci o Powstaniu Wielkopolskim oraz pogłębienie poczucia tożsamości narodowej wśród młodzieży.

170. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy

Tytuł projektu: Klub Interwencji Społecznej
Miejscowość: Połczyn Zdrój, województwo zachodniopomorskie
Kwota dotacji: 3798 zł

Projekt miał na celu podniesienie wrażliwości i świadomości społeczno-prawnej na temat ważnych problemów, takich jak przemoc w rodzinie. Założeniem realizatorów projektu było zapewnienie wsparcia psychologicznego mieszkańcom oraz powołanie Klubu Interwencji Społecznej.

171. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Iskierki”

Tytuł projektu: Agresji staw czoło
Miejscowość: Strzegom, województwo dolnośląskie
Kwota dotacji: 10 593 zł

Projekt miał na celu przeciwdziałanie agresji i przemocy wśród dzieci poprzez wypracowywanie norm dobrego zachowania, uczenie zachowań asertywnych oraz konstruktywnego rozwiązywania problemów i konfliktów.

172. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Łądku

Tytuł projektu: Zamieńmy narzekanie na działanie
Miejscowość: Łądek, województwo wielkopolskie
Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu zachęcenie młodzieży do czynnej działalności na rzecz środowiska lokalnego. Młodzież miała nauczyć się umiejętnego rozpoznawania lokalnych zasobów, potrzeb i problemów, mobilizowania społeczności lokalnej do działania oraz pracy metodą projektów.

173. Towarzystwo Przyjaciół Gminy Szemud

Tytuł projektu: Biesiada Kaszubska – śpiewnik przyśpiewek i gawęd z gminy Szemud
Miejscowość: Szemud, województwo pomorskie
Kwota dotacji: 13 583 zł

Projekt miał na celu zachowanie ginącego folkloru ludowego gminy Szemud poprzez przekazanie młodemu pokoleniu zapomnianych przyśpiewek i gawęd kaszubskich.

174. Towarzystwo Przyjaciół i Rozwoju Gminy Tłuchowo

Tytuł projektu: My też potrafimy – dajcie nam szansę!
Miejscowość: Tłuchowo, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 14 980 zł

Projekt miał na celu redukcję postaw aspołecznych wśród dzieci i młodzieży oraz minimalizację problemów wychowawczych i dydaktycznych dzieci trudnych poprzez stworzenie świetlicy środowiskowej na terenie gminy Tłuchowo.. Ponadto miał służyć rozszerzaniu oferty spędzania wolnego czasu i rozwijaniu zainteresowań dzieci.

175. Towarzystwo Przyjaciół Miasta Główna

Tytuł projektu: Rękodzieło na start – garncarstwo i wyrób papieru czerpanego
Miejscowość: Głowno, województwo łódzkie
Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu zwiększenie zainteresowania sztuką, rękodzielom użytkowym i artystycznym, a także umożliwienie mieszkańcom gminy nauki ginących zawodów.

176. Towarzystwo Przyjaciół Opatówka

Tytuł projektu: Nasze czasopismo „Opatowianin”
Miejscowość: Opatówek, województwo wielkopolskie
Kwota dotacji: 5000 zł

Projekt miał na celu zwiększenie dostępu lokalnej społeczności do informacji dotyczących aktualnych spraw lokalnych, historii i tradycji „Małej Ojczyzny” oraz literatury miejscowych twórców poprzez reaktywację lokalnego czasopisma.

177. Towarzystwo Przyjaciół Uniejowa

Tytuł projektu: Uniejowskie ślady – póki jeszcze ktoś pamięta...
Miejscowość: Uniejów, województwo łódzkie
Kwota dotacji: 15 072 zł

Projekt miał na celu zwiększenie znajomości bogatej historii Uniejowa oraz poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców poprzez poszukiwanie i gromadzenie przez nich pamiątek kultury materialnej dawnego Uniejowa.

178. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Iłżeckiej

Tytuł projektu: Przeszłość dla przyszłości – dziedzictwo kulturowe i ekologia źródłem aktywizacji społecznej i gospodarczej ziemi iłżeckiej
Miejscowość: Iłża, województwo mazowieckie
Kwota dotacji: 15 050 zł

Projekt miał na celu wzrost aktywności mieszkańców w promowaniu regionalnego dziedzictwa kulturowego i walorów środowiska naturalnego poprzez organizację szkoleń, konferencji, warsztatów z kultury ludowej, historii, ekologii i rękodzieła oraz utworzenia Ośrodka Promocji. Realizacja projektu miała przyczynić się do aktywizacji gospodarczej regionu.

179. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Lipskiej „Powiśle” w Lipsku

Tytuł projektu: Czary Mary Ziemi Lipskiej
Miejscowość: Lipsko, województwo mazowieckie
Kwota dotacji: 15 044 zł

Projekt miał na celu przeciwdziałanie odchodzeniu w niepamięć historii, legend i podań związanych z małą ojczyzną oraz zachęcenie młodzieży do aktywnego i twórczego spędzania wolnego czasu. Ponadto miał służyć zwiększeniu aktywności lokalnej społeczności oraz budowaniu więzi międzypokoleniowej poprzez organizację wystaw, konkursów, przedstawień teatralnych oraz utworzenie Klubu Seniora.

180. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Rakowskiej

Tytuł projektu: Raków – miejsce dialogu i tolerancji
Miejscowość: Raków, województwo świętokrzyskie
Kwota dotacji: 15 082 zł

Projekt miał na celu zainteresowanie młodzieży członkostwem w Kole Młodych Przewodników oraz poszerzenie lokalnego centrum kultury o kolejne interesujące działy. Ponadto miał promować korzyści prowadzenia działalności agroturystycznej oraz wzbogacić ofertę turystyczną gminy.

181. Towarzystwo Ratowania Dziedzictwa Kulturowego Kresów Dawnych i Obecnych „Ojcowizna”

Tytuł projektu: Garnki na tatulowym polu
Miejscowość: Węgorzewo, województwo warmińsko-mazurskie
Kwota dotacji: 9091 zł

Projekt miał na celu zmniejszenie bierności społecznej w zakresie wykorzystywania atutów środowiska lokalnego oraz wzrost poszanowania dziedzictwa kulturowego regionu poprzez edukację regionalną na poziomie wiejskiej szkoły podstawowej. Ponadto miał przywrócić system opieki nad zabytkami i odkryciami archeologicznymi.

182. Towarzystwo Rozwoju Gminy Dobrcz

Tytuł projektu: Rękodzielnicza kuźnia pomysłów!
Miejscowość: Dobrcz, województwo kujawsko-pomorskie
Kwota dotacji: 12 830 zł

Projekt miał na celu umożliwienie liderom społeczności wiejskiej zdobycie umiejętności z zakresu ceramiki, wikliniarstwa, hafciarstwa, wyrobów z papieru i sznurka, którzy przekazując tę wiedzę innym, pozwolą wielu osobom zyskać nowe źródło dochodów.

183. Towarzystwo Rozwoju Powiatu Kwidzyńskiego

Tytuł projektu: Nasza wiedza razem większa niż każdego z osobna
Miejscowość: Górki, województwo pomorskie
Kwota dotacji: 2680 zł

Projekt miał na celu stworzenie zinstytucjonalizowanego forum wymiany wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie pozyskiwania funduszy europejskich pomiędzy osobami zajmującymi się składaniem aplikacji o fundusze z Unii Europejskiej.

184. Towarzystwo Wspierania Rozwoju Ziemi Sannickiej

Tytuł projektu: Z przeszłością w przyszłość
Miejscowość: Sanniki, województwo małopolskie
Kwota dotacji: 12 040 zł

Projekt miał na celu zwiększenie poczucia więzi z kulturą przodków oraz wzbogacenie wiedzy mieszkańców, zwłaszcza młodzieży, o własnym regionie.

185. Zarząd Miejsko - Gminny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Wieruszowie Kolo przy Szkole Podstawowej w Pieczyskach

Tytuł projektu: Na przekór nudzie
Miejscowość: Wieruszów, województwo łódzkie
Kwota dotacji: 14 578 zł

Projekt miał na celu zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Pieczysk i okolicznych wsi, a przede wszystkim stworzenie im możliwości aktywnego i twórczego spędzania czasu wolnego. Ponadto miał zintegrować społeczności wsi i rozbudzić aktywność i gotowość do podejmowania działań na rzecz walki z bezrobociem. Zamiarem realizatorów było również podniesienie świadomości w zakresie profilaktyki zdrowotnej wśród mieszkanki wsi.

186. Zespół Caritas Parafii Wniebowzięcia NMP w Pelplinie

Tytuł projektu: W młodości praca? To się opłaca!
Miejscowość: Pelplin, województwo pomorskie
Kwota dotacji: 14 616 zł

Projekt miał na celu pobudzenie aktywności młodych osób oraz zachęcenie ich do zdobywania wiedzy i umiejętności przydatnych w życiu zawodowym poprzez zorganizowanie cyklicznych spotkań i warsztatów oraz działalność sekcji zainteresowań Centrum Dzieci i Młodzieży.

187. Żar+Ptak Stowarzyszenie Działań Twórczych i Terapeutycznych

Tytuł projektu: Dobre Miejsce – rozruch Pracowni Działań Twórczych w Halinowie
Miejscowość: Kalonka, województwo mazowieckie
Kwota dotacji: 15 000 zł

Projekt miał na celu zapewnienie opieki dzieciom i młodzieży ze środowisk zagrożonych poprzez stworzenie propozycji atrakcyjnego spędzania wolnego czasu. Projekt zakładał integrację lokalnej społeczności oraz wypromowanie kultury wiejskiej poprzez organizację, wspólnych działań takich jak pokazy, spotkania i wystawy.

fundator

Polska-Amerykańska Fundacja Wolności

W roku 1989 Kongres Stanów Zjednoczonych zdecydował o utworzeniu Polsko-Amerykańskiego Funduszu Przedsiębiorczości, który przez dziesięć lat wspierał rozwój gospodarki rynkowej w Polsce. Dzięki sukcesowi Funduszu możliwe było zwrócenie części jego kapitału do budżetu USA, a zarazem ustanowienie z wypracowanych przez fundusz środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. W 2000 roku Fundacja otworzyła Przedstawicielstwo w Polsce i rozpoczęła działalność programową. Jej misją jest działanie na rzecz umacniania społeczeństwa obywatelskiego, demokracji i gospodarki rynkowej w Polsce, w tym wyrównywania szans rozwoju indywidualnego i społecznego, a także dzielenie się polskimi doświadczeniami w zakresie transformacji z innymi krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

Misję swą Fundacja urzeczywistnia poprzez realizację kilkunastu programów w ramach czterech obszarów aktywności. Są to: inicjatywy w zakresie edukacji, rozwój społeczności lokalnych, obywatel w demokratycznym państwie prawa, upowszechnianie polskich doświadczeń związanych z transformacją. Programy PAFW są zarządzane przez kompetentne w danej dziedzinie organizacje pozarządowe, które Fundacja zaprasza do współpracy. Decyzje o przyznaniu środków finansowych na realizację konkretnych projektów zgłaszanych w ramach programów grantodawczych podejmują eksperckie komisje kwalifikacyjne powoływane przez Fundację.

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności finansuje swoją działalność z przychodów funduszu wieczystego, którego źródłem są środki pochodzące z likwidowanych inwestycji i programów Polsko-Amerykańskiego Funduszu Przedsiębiorczości; docelowo ma on osiągnąć poziom 230 mln USD. Dotychczas Fundusz przekazał na konto Fundacji 208 mln USD.

realizator

Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce

Akademii założyły osoby od lat związane ze środowiskiem organizacji obywatelskich. Spotkały się w zespole Academy for Educational Development, amerykańskiej organizacji, która w latach 1995-98 realizowała program wsparcia dla polskich organizacji pozarządowych - DemNet.

Nasze rozumienie współczesnej filantropii to przejście z myślenia i działania opartego na zasadach darczyńca - beneficjent do relacji wzajemnego dialogu, w którym obydwie strony obdarowują się, wymieniając wartości, korzyści, pomysły, pomoc, a wszystko to na rzecz poprawy życia człowieka, wspólnot lokalnych, społeczeństwa. Taka szeroka definicja filantropii pozwala nam prowadzić różnorodne działania: edukacyjne, promocyjne, dotacyjne, inicjujące lokalną aktywność obywatelską.

Pomagamy poprzez różnorodne programy: finansowe, szkoleniowe, doradcze, promocyjne, niekiedy sami inicjujemy potrzebne inicjatywy, czasem uczestniczymy w przedsięwzięciach realizowanych przez inne organizacje i instytucje.

Pomagamy środowiskom lokalnym, organizacjom pozarządowym i instytucjom pożytku publicznego, ale także firmom i samorządom. Wspieramy rzeczy trwałe, dające szansę na długofalowy rozwój. Fundusze na naszą działalność pozyskujemy od różnych darczyńców, od fundacji krajowych, zagranicznych, od firm i osób indywidualnych. Pomagają nam także wolontariusze i stażyści.

Chcemy, aby współpracujące z nami organizacje nauczyły się samodzielnie pozyskiwać środki finansowe, by środowiska lokalne stały się ogniskami samopomocy, by społeczności potrafiły rozwiązywać swoje problemy bez konieczności interwencji organów państwowych, by potrafiły współpracować z różnymi partnerami i wykorzystywać własne zasoby - ludzkie, społeczne i kapitałowe.

dodatkowych informacji
o programie „Działaj Lokalnie”
udziela koordynator **Marta Frątczak**

Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce
ul. Marszałkowska 6/6, 00-590 Warszawa
tel. (22) 622 01 22, fax (22) 622 02 11
e-mail: martaf@filantropia.org.pl
www.filantropia.org.pl

teksty Anna Iwińska / Beata Tokarz

redakcja Beata Tokarz

foto Marcin Kamiński / Piotr Stasik
Jacek Wajszczak / archiwum arfp

projekt graficzny Marcin Kamiński

korekta Anna Kreutz

druk Roband

publikacja została **sfinansowana** przez
Polsko-Amerykańską Fundację Wolności

Warszawa 2004

ISBN 83-919623-5-0

**Polsko-Amerykańska
Fundacja Wolności**

ul. Dobra 72
00-312 Warszawa
tel. (22) 828 43 73
fax (22) 828 43 72
e-mail: paff@pafw.pl
www.pafw.pl

**Działaj
lokalnie**

**Akademia Rozwoju
Filantropii w Polsce**

ul. Marszałkowska 6/6
00-590 Warszawa
tel. (22) 622 01 22
fax (22) 622 02 11
e-mail: arfp@filantropia.org.pl
www.filantropia.org.pl

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

AKADEMIA ROZWOJU
FILANTROPII W POLSCE